

لبيبة العودة العالمية

1419 / 1420

1998 / 1999

KAKO DA UMMET PONOVO VRATI SVOJ UGLED

Dr. Omer Sulejman el-Eškar

Naslov originala

**KEJFE TESTEIDU EL-UMMETL ISLAMIJE
MEKANETEHA MIN DŽEDID**

Autor

dr Omer Sulejman el-Eškar

Prijevod

Jasminka Delić

Korektura

Emir Demir

Šerijetska recenzija

dr Zuhdija Adilović i Hfvz. Muhamed Porča

Lektor

Nedim Haračić

Obrada

Ragib Kadribegović i Edin Hodžić

Za štampariju

DE-SPOT - Sarajevo, tel. 654 724

Za izdavača

T.I.A.A. - Sarajevo

Tiraž: 10.000 primjeraka

**"TAIBAH INTERNATIONAL"
SARAJEVO, BiH 1419 H. - 1998/9 god.**

dr Omer Sulejman el-Eškar

KAKO DA ISLAMSKI UMMET PONOVO VRATI SVOJ UGLED?

Ispravka grešaka u bosanskom jeziku

Strana	Red	U tekstu Neispravano	Ispravno
6	13	otklanje	otklanjanje
7	13	Ez-Zamahašeri	Ez-Zamahšeri
8	20	Ez-Zamahašeri	Ez-Zamahšeri
8	fusn4.	ez-Zemhašerij	Ez-Zamahšeri
11	2	djelimaovog	djelima ovog
22	24	i najmočnija.dugo vremena Allah	i najmočnija dugo vremena.Allah
32	8	utemeljonom	utemeljenom
33	27	sekulrizam	sekularizam
37	13	spada,razilažene	spada razilaženje
37	14	(Taklodom)	(taklidom)
38	16	okvir.,njime vlada jedan vladar-Tako	okvir njime vlada jedan vladar tako
40	14	napisao	napisao:
42	10	delešanuhu	đellešanuhu
44	15	N umana ibn Bešira	Nu'mana ibn Bešira
54	5	kada ih,zbog dijela	kada ih,zbog djela
55	22	i sektih.	i sekti.
58	30	njegov poziva	njegov poziv
71	16	sam želi da sam povuče	želi da sam povuče

Ispravke grešaka u arapskom tekstu

Strana	Red	U tekstu neispravano	Ispravno
8	25	او سطهم قال	قال أو سطهم
9	4	الوسطى العلاة	الصلة الوسطى
9	19	إحتياكم	احتياكم
9	19	عليكتم	عليكم
22	26	يغير	يغروا
23	12	ليسكنن ...	ليمكنن لهم
27	9	و لا تنازعوا ...	و لا تنازعوا فتفشلوا
49	19	بالتله	بِاللهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ﴾

“Zaista je ovaj vaš ummet jedan, a Ja sam vaš Gospodar, pa Me obožavajte”

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾

“I tako smo vas načinili umjerenom zajednicom, da budete svjedoci protiv ostalih ljudi, i da Poslanik bude protiv vas svjedok.”

UVOD¹⁾

Hvala Allahu Koji održava nebesa i Zemlju. On posjeduje apsolutnu vlast, On se za sve pita i Njemu sve pripada. On naređuje prema Svojoj mudrosti i znanju. On je taj Koji daje vlast kome On hoće i Koji uzima vlast od koga On hoće. On ponižava koga želi, On posjeduje svako dobro, On je svemoćan, Njegova riječ je posljednja. Poslije Njegove odluke nema druge. Nema toga koji će odbiti Njegovu presudu, niti onoga koji će doći sa mudrošću poslije Njegove mudrosti, niti onoga ko će promijeniti Njegovu zapovijed.

Donosim salavat i selam na Njegovog odabranog poslanika Muhammeda, stvorenje najljepše čudi, pečata Njegovih vjerovjesnika i poslanika. Od Allaha je dostavio jedinstveni šerijat koji je osvijetlio slijepa srca, izbrisao laž i uništio obilježja širka... Donosim salavat i selam na njegovu porodicu i ashabe, kojima je on bio uzor i koji su slijedili njegov nur. Bili su na ispravnom putu priznavajući istinu i samo njoj pozivajući. Borili su se na putu uzdizanja istine dok nije zavladao Allahov zakon. Donosim salavat i selam na tabiine i one koji slijede njihov put do Sudnjeg dana.

Islamski ummet je, s Allahovom dozvolom i odredbom, preuzeo vođstvo od doba učitelja i vodiča

¹ Ovaj studij je predan Islamskoj pravnoj akademiji, na četvrtom simpoziju koji je sazvan u sjedištu Akademije u Džiddi (Saudska Arabija), od 18-og do 23-eg džumad EL-AHIRA 1408 po Hidžri, tj. od 6-og do 11-og februara 1988. god. Studij je štampan u četvrtom broju akademskih novina, str 2507.

Muhammeda ﷺ, i tako je ostalo dugo vremena. Međutim, malo po malo, izgubio je ovaj položaj dok nije dospio do stanja kojega smo svjedoci. Postao je prezren nakon što je bio moćan i uvažen, zapao je u neznanje nakon velikog znanja, oslabio je nakon velike moći. Našao se na kraju karavane, nakon što je bio u pročelju, i počeo se povoditi za propalim ljudskim ideologijama, nakon što je bio svjetionik koji upućuje nesigurne i zalutale. Počeo se saplitati i kolebatи u svom uvjerenju ne znajući koji put da odabere, nakon što je bio iskusan u isprepletenim laverintima u kojima se gube i iskusni vodiči.

Onda su došli oni koje je duboko pogodilo stanje ummeta, ljudi pronicljivog razmišljanja, ispravnih pogleda na budućnost i čiste i nesputane misli. Razmišljali.su o prijašnjem i sadašnjem stanju, pa ih je zapanjilo ono što su našli; razlika između dva doba je ogromna.

Naš islamski svijet je podvrgnut raznim eksperimentima; nad nama su vladale grupacije koje obećaše da će nam vratiti čast, da će riješiti naše probleme i ujediniti naše pravce. I sada kad je od datog obećanja prošlo dugo vremena, vidimo samo obmanu. Naša sreća se ogleda u povećanju stranaka, podjela i zaostalosti. Jedan ummet se pretvorio u ummete, a jedna država u države. Raširilo se siromaštvo, povećala se bijeda u mnogim muslimanskim zemljama, a mnoge od njih su nestale dolaskom Allahovih neprijatelja, komunista, krstaša i židova.

Danas nam je potpuno jasan neuspjeh pobornika nacionalizma i patriotizma, kao i neuspjeh socijalista i reformista. Nije preostalo ništa osim islama.

Islam je već jednom u prošlosti donio uspjeh: uspio je u formiranju zajednice koja je primjer čovječanstvu,

pronašao je način života koji odgovara prirodi ljudskog roda iz koje su se razvile vrline i uzvišene vrijednosti. Muslimani su zaboravili nacionalnu, plemensku i državnu isključivost. S islamom su postali braća, a njihova odanost i prijateljstvo su bili radi Allaha, Gospodara svjetova.

Muslimani su zapostavili vjersku edukaciju. Zamijenili su svoju vjeru običajima, novim filozofijama i pravcima, a kao rezultat toga nastaje razilaženja, podjele i porazi na bojnom i naučnom polju.

Danas se muslimani ponovo bude pokušavajući organizirati svoje redove i pronaći put kojim bi opet ponijeli zastavu, iako je taj put prepun teškoća i opasnosti. Neprijatelji motre na nas sa svake strane, prate naše pokrete, čitaju naše knjige i proučavaju naše misli. Zatim se sastaju i planiraju odašiljući svoje strijele prema nama. Neke strijele su i pojedinci iz ovog ummeta koji nas pozivaju ka propasti i srdžbi Silnoga. Mnogi iz ovog ummeta su mučeni i zlostavljeni, a iskreni pozivači su izlagani napadima neprijatelja i njihovim zamkama.

Tome ću još dodati i neznanje koje se proširilo širom islamskog svijeta i jezive ideoološke bolesti koje muče muslimane. Sve ovo usporava napredak i slabi polet ummeta, što nalaže da se teško mučimo dok krčimo put prema naprijed.

Ovaj studij daje akcenat na najveći položaj koji pripada ovom ummetu i na tajnu dolaska do njega. Potom analizira uzrok koji je bio presudan za gubljenje položaja koji je ummet posjedovao. Pisac taj uzrok vidi u samo jednoj činjenici oličenoj kroz mnogobrojna razilaženja u vjeri, akidetu, zakonodavstvu i politici.

Zatim studij ukazuje i na metod koji bi islamskom ummetu povratio čast i slavu, i koji bi ga uzdigao na prijašnji položaj. Pisac taj metod vidi samo u jedinstvu u svim domenima života. Temelji ovog jedinstva su pripadnost isključivo islamu, jedinstven akidet, političko jedinstvo predstavljeno u uspostavljanju islamske države i povratku pravednog hilafeta..

Studij sam završio sa kratkom riječju kojom sam pozivačima želio objasniti put za uzdizanje ummeta na stepen koji mu pripada.

Da Allah ﷺ onima koji rade za islam da jedinstvene stavove i aktivnosti, pravilne i zbijene redove. Da im da međusobno otklanjaju nedostataka u odgajanju ličnosti i izgrađivanju ummeta uz pomoć islama, kako bi povratio nekadašnju veličanstvenost i slavu.

dr. Omer Sulejman el-Eškar

PRVO POGLAVLJE PREDNOST ISLAMSKOG UMMETA

PRVA TEMA *SREDIŠNJA ZAJEDNICA*

Uzvišeni Allah, objašnjavajući prednost i odliku ovog ummeta, kaže:

﴿ وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أَمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ﴾²

﴿ I tako smo vas učinili umjerenom zajednicom, da budete svjedoci protiv ostalih ljudi, i da Poslanik bude svjedok protiv vas. ﴾

Značenje arapske riječi vesat (وَسَط) sredina, i ona je centar jednakosti. Kaže Ez-Zamahāšeri: Sredina predstavlja izjednačenost krajeva, nije bliža jednom kraju od drugog.⁽³⁾

Poznata je pokuđenost onoga koji pribjegava jednoj strani ne težeći pravednosti. Zato kažu: Taj i taj pribjegava jednoj strani i zasluzuje prijekor, i kažu: Taj i taj je umjeren i zasluzuje pohvalu.

Ljudi u većini slučajeva bivaju skloni pretjerivanju i neumjerenosti. Vidiš neke da su skloni monaštvu i

² Suretul-Bekara, ajet.143

³ El-Keššaf: 1/317

bogoslužju, ostavljajući brak i dunjalučke blagodati i naseljavajući pusta i izolovana mjesta. Drugi se guše u pretjeranom upražnjavanju zadovoljstava i odavanju užicima, ne osvrćući se na moralne serijatske norme.

Slijedeњe srednjeg puta, koji nalaže pravednost i umjerenost zahtijeva život uz korištenje dozvoljenih stvari koje je Allah ﷺ dopustio i izvršavanje svojih obaveza prema Allahu.

Kaže Et-Taberi: Sredina označava dio između dva kraja, poput sredine kuće. Smatram da ju je Allah spomenuo da bi muslimane opisao umjerenim u vjeri. Oni ne pretjeruju kao kršćani u monaštvu i pripisivanju božanskih epiteta Isau. Niti su Isaa negirali kao židovi koji zamijeniše Allahovu Knjigu, ubijaše poslanike, iznosiše laži na svoga Gospodara. Muslimani umjерено i pravedno gledaju na njega i zato ih je Allah opisao sredinom, jer Mu je ona najdraža.

Sredina je najbolja i najljepša zbog dvije činjenice:

1. Krajevi su podložniji slabostima, dok je sredina okružena i zaštićena, kao što kaže ez-Zamahašeri.⁽⁴⁾

2. Sredina je centar jednakosti, pa stoga Arapi kažu: Kurejšije su Arapi porijeklom najbliži sredini (tj. najbolji od njih); Poslanik je sredina Kurejšija (tj. rodom najbolji Kurejšija);

Allah ﷺ u Kur anu kaže: ﴿أَوْسَطُهُمْ قَالَ﴾ tj.
¶ Ponajbolji izmeau njih reče.. » I još kaže:

⁴ Tefsir ez-Zemhašerij 317/1

⁵ Suretul-Kalem, ajet 28.

﴿ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَاوَاتِ وَالصَّلَاةِ الرُّسْطَنِيِّ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴾⁽⁶⁾

﴿ Redovno namaz obavljajte, naročito srednji, i pred Allahom ponizno stojte ﴾

Srednji namaz (الرُّسْطَنِيِّ الصَّلَاةُ) koji je spomenut u ajetu prema predajama je i kindija, a Kur an podstiče na čuvanje ovog namaza zato što je najvrjedniji namaz. U hadisu, također, stoji: El-Firdevs je sredina i najviši dio Dženneta, a iznad njega je prijesto Milostivog.

Uzvišeni Allah je jasno naznačio prednost ovog ummeta nad ostalim, a što govori da izraz najbliži sredini znači najbolji , jer Allah ﷺ kaže:

﴿ كُتُبْنَا خَيْرٌ مِّنْ أَخْرِجْتُ لِلنَّاسِ ثَمَرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ﴾

﴿ وَنُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ﴾⁽⁷⁾

﴿ Vi ste narod najbolji od svih koji se ikada pojavio: tražite da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvraćate, i u Allaha vjerujete. ﴾

U drugom ajetu Allah ﷺ govori o odabiru ovog ummeta:

﴿ هُوَ احْتَمَّكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ﴾

﴿ ..On je vas izabrao, i u vjeri vam nije ništa teško propisao.. ﴾

⁶ Suretul-Bekara, ajet 238.

⁷ Suretu Ali Imran, ajet 110.

DRUGA TEMA TAJNA OVE ODLIKE

Odlika ovog ummeta nad drugima, na koju jasno ukazuju kur anski i hadiski citati, nije slučajna. To mu je počast zbog ustrajnosti na Allahovom putu. Islam je formirao ovaj ummet, izgradio mu je čvrsto vjerovanje, zacrtao ispravan put, i podigao mu moralne vrijednosti.

﴿ وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أَمَّةً وَسَطَا﴾⁽⁸⁾

﴿ I tako smo vas učinili umjerenom zajednicom...﴾
naći ćeš da riječ

﴿ ... vas učinili ..﴾ nije došla u značenju
(خَلَقْنَاكُمْ)- stvorili smo vas. Ispravno značenje je:
(وَسَطَا أَمَّةً صَيَّرْنَاكُمْ) učinili smo vas umjerenom zajednicom.

Allah je islamski ummet načinio prema Svojoj
Objavi kada se taj ummet pridržavao propisanih šerijatskih
normi. Ovo značenje se spominje u Allahovom govoru:

﴿ كُلُّمُ خَيْرٍ أَمَّةٌ أَخْرَجَتْ لِلنَّاسِ﴾⁽⁹⁾

﴿ Vi ste najbolji ummet koji se ikad pojavio...﴾

Allah je izveo ovaj ummet putem islama i sa
ustrajnošću na islamu postigle su se odlika i počast.

Dakle, iskazana vrijednost i dobro ovog ummeta
nisu nazivi bez smisla, nego su nepobitna realnost. Dini-

⁸ Suretul-Bekare, ajet 143.

⁹ Suretu Ali Imran, ajet 110

islam je doživio vrhunac s ispravnim vjerovanjem, razmišljanjem, riječima i djelima ovog ummeta, čime je pokazao savršeni primjer cijelom čovječanstvu.

Ova odlika je strogo vezana za istrajnost na pohvalnim svojstvima, zbog kojih, ako se iskrive ili iščeznu, smanji se dobro. Ovo je tajna nazadnosti islamskog ummeta našeg vremena, izražena u nesuglasicama, podvajanju i nedaćama koje mu nametnuše neprijatelji.

Prvenstvo ovog ummeta je uslovljeno stvarnim i odlučnim prihvatanjem islama, pozivanjem ljudi ka istini i odvraćanju od neistine, uz čvrsto uvjerenje u odredbe islama:

﴿أَنْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتَوَمُّنُونَ بِاللَّهِ﴾⁽¹⁰⁾

﴿...naređujete dobro, a od zla odvraćate, i u Allaha vjerujete..﴾

¹⁰ Suretu Ali Imran, ajet 110.

TREĆA TEMA
*RAZLOG ZBOG KOJEG JE ALLAH ﷺ
ISLAMSKI UMMET OPISAO UGLEDNIM I
VODEĆIM*

Ljudski život je svjedok stravičnih bitaka među narodima; svaki narod tvrdi da je on najbolji i najsavršeniji i da zaslužuje nadmoć i vlast. Allah ﷺ je obavijestio ovaj ummet o visokom položaju, kako ne bi klonuo na bojištu, niti pokleknuo na mejdanu rasprave:

﴿لَا تَهُوْ وَ لَا تَحْزِنُوا وَ أَتَتْمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾⁽¹¹⁾

﴿I ne gubite hrabrost i ne žalostite se; vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici﴾

Židovi, kršćani i idolopoklonici tvrde da su oni najbolji ummeti, a da su ostali na krivom putu:

﴿قَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَ قَالَ النَّصَارَى لَيْسَ الْيَهُودُ

عَلَى شَيْءٍ وَ هُمْ يَتَلَوَّنُ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾⁽¹²⁾

﴿Jevreji govore: Kršćani nisu na pravom putu! , a kršćani vele: Jevreji nisu na pravom putu! - a oni čitaju Knjigu. Tako, slično kao oni, govore i oni koji ne znaju..﴾

Izraz **﴿..I oni koji ne znaju...﴾** aludira na arapske idolopoklonike.

Židovi i kršćani su pretjerali kada su se proglašili Allahovom djecom i Njegovim miljenicima:

¹¹ Suretu Ali Imran, ajet 139

¹² Suretu-Bekare, ajet 113.

﴿ وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَجِائُوهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِدُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّنْ خَلْقٍ ﴾

﴿ I jevreji i kršćani kažu: Mi smo djeca Božija i miljenici Njegovi. Reci: Pa zašto vas onda On kažnjava zbog grijehova vaših? A nije tako! Vi ste kao i ostali ljudi koje On stvara. ﴾⁽¹³⁾

Izjavili su da Džennet samo njima pripada:
 ﴿ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾⁽¹⁴⁾

﴿ Oni govore da će u Džennet ući samo jevreji, ili samo kršćani.-To su puste želje njihove!-Ti reci: Dokaz svoj dajte ako je istina to što govorite! ﴾

Svaka vjera traži da se slijedi njena ideologija.
 ﴿ وَقَالُوا كُوئُنَا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ هَهَا. وَاقْلِ بَلْ مِلَةٌ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴾⁽¹⁵⁾

﴿ Oni govore: Budite jevreji, ili kršćani, i bićete na pravom putu! Ti reci: Ne. Mi smo vjere Ibrahimove, koji je ispravno vjerovao, on nije nikoga Allahu ravnim smatrao. ﴾

Danas se pojedine nacije ne prestaju pozivati na ovakve ili slične tvrdnje; Hitler je isticao superiornost Njemačke nacije, a američki narod umišlja da je stvoren

¹³ Suretul-Maide, ajet 18.

¹⁴ Suretul-Bekare, ajet 111.

¹⁵ Suretul-Bekare: ajet 135.

od neke posebne materije, Rusija izjavljuje da će ona čovječanstvu donijeti napitak sreće.

Židovi su bili najbolji narod dok su se pridržavali Allahovih odredbi.

﴿ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نُعْمَانِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلَّتُكُمْ عَلَىٰ

الْعَالَمِينَ ﴾⁽¹⁶⁾

﴿ O sinovi Israilevi, sjetite se blagodati Moje koju sam vam podario i toga što sam vas nad ostalim ljudima bio uzdigao ﴾

﴿ لَقَدْ أَخْتَرْتُنَاهُمْ عَلَيَّ عِلْمًا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴾⁽¹⁷⁾

﴿ I znajući kakvi su, između savremenika smo ih odabrali ﴾

Kršćani su imali poslanicu od Allaha ﷺ i dok su je se pridržavali, bili su najbolji.

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُوْنُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ

مَنْ أَنْصَارَ إِلَيَّ اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ تَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ﴾⁽¹⁸⁾ ..

﴿ O vjernici, pomozite Allahovu vjeru, kao što su učenjaci rekli: Mi ćemo pomoći Allahovu vjeru!, kad ih je Isa, sin Merjemin, upitao: Hoćete li mi pomoći Allaha radi? ... ﴾

Međutim, i židovi i kršćani su se odmetnuli. Na židove se Allah rasrdio, a kršćani su zalutali. Allah ih je prokleo zato što su mijenjali i iskrivljivali Njegov Govor, On se rasrdio na njih i dao im je da iskuse poniženje i

¹⁶ Suretul-Bekare, ajet 47.

¹⁷ Suretud-Duhan, ajet 32.

¹⁸ Suretus-Saff, ajet 14.

bijedu. Zato oni danas nisu najbolja grupa ljudi - Islamski ummet je poslije njih zauzeo vodeću poziciju.

U suri El-Bekare Allah ﷺ nas obavještava o sljedbenicima Knjige i otkriva njihove zabludjele tvrdnje koje ističu da su oni najbolji i najispravniji. Oni su ostavili osobine koje su ih uzdizale na stepen najodabranijeg ummeta, nagrizale su ih mahane i slabosti, što je unakazilo čisti akidet i šerijat. Tako su pokvarene sve vjerske vrijednosti, i moral, i govor i rad. Osumnjičili su i potvorili Uzvišenog Tvorca, preinačavali životopise poslanika, iskrivljivali Objavu, skrivali znanje, proljevali krv i počeli su slijediti šejtana prokletog.

U suri El-Bekare Poslije ovog dugog objašnjenja o stanju naroda koji tvrde da su bolji od drugih stoji ! :

﴿وَكَذَلِكَ حَعْنَانُكُمْ أُمَّةٌ وَسَطَا﴾⁽¹⁹⁾

﴿ I tako smo od vas načinili umjerenu zajednicu.. ﴾

Da bi potvrdio položaj, ugled i prvenstvo ovog ummeta, kako bi znao svoje mjesto i kako ne bi uzmakao pred sljedbenicima Knjige, Allah je nazvao bezumnima one koji pokušavaju naštetići ovom ummetu i ubaciti sumnje u njegov Šerijat:

﴿سَيَقُولُ الْسُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا لَوْلَمْ يَعْلَمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا﴾⁽²⁰⁾

﴿ Neki ljudi kratke pameti reći će: Šta ih je odvratio od Kible njihove kojoj su se okretali? ... ﴾

Oni su izgubili moć zdravog rasuđivanja, a njihove moralne norme su iskvarene. Otuda su potekle pogrešne presude i neosnovani postupci.

¹⁹ Suretul-Bekare, ajet 143.

²⁰ Suretul-Bekare, ajet 142.

Druge nacije pokušavaju preoteti prvenstvo od islamskog ummeta, a za njih se prvenstvo očituje u prolaznom dunjaluku, koje kod Allaha nema vrijednosti.

﴿ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُوْرٍ ﴾⁽²¹⁾

﴿ ...a život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje. ﴾

﴿ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَّلَهُو ﴾⁽²²⁾

﴿ Život na ovom svijetu je samo igra i zabava. ﴾

﴿ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ﴾⁽²³⁾

﴿ oni znaju samo spoljašnju stranu života na ovom svijetu... ﴾

Časni Kur'an je spomenuo napredne civilizacije koje su propale zbog zablude i odstupanja sa puta istine.

Stoga, napredna je ona zajednica koja je svoj cjelokupan život podredila Allahovom zakonu, bez obzira na dostignuća u tehnologiji.

Po đahilskim mjerilima napredna je i uspješna zajednica ako vlada tehnologijom, zaostala je ako je siromašna i bez predispozicija za tehnološki prosperitet, uz raširenost neznanja i nepismenosti.

Prva islamska zajednica je bila siromašna, skoro da pojedinac nije mogao zadovoljiti svoje osnovne potrebe, jedva je nalazio nešto čime bi pokrio svoje tijelo. Tri puta uzastopno bi se pojavljivao mladi mjesec, a u kućama Allahovog Poslanika ﷺ se ne bi potpalila vatra za

²¹ Suretu Ali Imran, ajet 185.

²² Suretul-En'am, ajet 32.

²³ Suretur-Rum, ajet 7.

kuhanje hrane. Pismeni u toj zajednici su bili malobrojni, a proizvodnja i materijalne nauke su bile sasvim rijetke.

Nevjerničko viđenje ispravne i civilizirane zajednice se oštro suprostavlja islamskim normama. Islam negira razvijena ljudska društva koja ne priznaju da obožavanje pripada samo Allahu i da život i sud trebaju biti u skladu sa Allahovim zakonodavstvom. Materijalni napredak i nauka od Allahove srdžbe nisu spasili Faraona, Nemruda, Ada, Semud i druge. Ovo ne znači da islam sprječava materijalni razvoj, upravo suprotno - on nam naređuje da se trudimo kako bi smo iskoristili ovozemaljska dobra.

﴿فَامْشُوا فِي مَنَابِكُهَا وَكُلُّوا مِنْ رِزْقِهِ﴾⁽²⁴⁾

﴿... pa hodajte predjelima njegovim i hranite se onim što On daje!﴾

Islam želi da se razvijamo na zdravim načelima, da ovladamo naukama shodno božanskim normama koje će ih čuvati od iskrivljenja. Islam ne dozvoljava da se grade gigantski dvorci koji iscrpljuju energiju desetina hiljada ljudskih stvorenja radi bezvrijednih ciljeva. Tako su graditelji piramida uništili žive generacije, samo da bi vladaru sačinili grob. Kršćani su načinili ogromne manastire i crkve, uloživši u njih ogroman imetak kojeg je većina naroda bila jako potrebna.

I Hud ﷺ je prekorio svoj narod zbog ovih nerazumnih postupaka:

﴿أَتَبْتَهُنَّ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبُثُ وَتَتَحْدِثُونَ مَصَانِعَ لَعْلَكُمْ تَحْلُدُونَ﴾⁽²⁵⁾

²⁴ Suretul-Mulk, ajet 15.

²⁵ Suretuš-Šu'ara', ajet 128-129.

﴿ Zašto na svakoj užvišici palate zidate, druge ismijavajući, i podižete utvrde kao da će te vječno živjeti ﴾

Novi džahilijet je načinio ogromnu materijalnu civilizaciju u službi šejtana, da bi se činilo nasilje a uništila istina, da bi se ispila krv potlačenim narodima, da bi se uništili životi miliona ljudi i da bi sila pripala jednoj naciji ili narodu.

Ne slažemo se s nacijama koje se pozivaju da su najbolje i najidealnije samo zato što posjeduju visoke građevine, lijepo uređene ulice, škole, univerzitete, bolnice itd., niti zbog toga što su usavršile nauke kojima su materijalno uznapredovale. Ako je ovo tačno, onda je kradljivac vlasnik velikog zamka, pošteniji od vlasnika male kolibe, a naučnik koji skraja plan za uništenje čovječanstva je bolji od običnog čovjeka koji pomaže Allahovim robovima.

Mnogi narodi su izgradili velike civilizacije, ali su one bile zasnovane na nasilničkim principima, pa je Allah do temelja uništio njihove građevine:

﴿فَكَانُوا مِنْ قَرِيبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَ هِيَ طَالِمَةٌ فَهِيَ خَارِجَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَ بِئْرٌ

﴿مَعْطَلَةٌ وَ قَصْرٌ مَشِيدٌ﴾⁽²⁶⁾

﴿ I koliko smo naselja uništili, čiji su žitelji griješni bili, i ona su opustjela, samo su ruševine ostale! I koliko bunareva ima zapuštenih i koliko visokih palata ima praznih! ﴾

²⁶ Suretul-Hadždž, ajet 45.

﴿وَكَمْ قَصَّنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ فَلَمَّا أَحْسَبُوا
بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوهُ إِلَى مَا أُثْرِقْتُمْ فِيهِ وَمَسَّا كِنْكُمْ
لَعْلُكُمْ تُسْأَلُونَ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ (27) (14)

«A koliko je bilo nevjerničkih sela i gradova koje smo uništili i poslije kojih smo druge narode podigli! i čim bi silu našu osjetili, kud koji bi se iz njih razbjezali. Ne bježite, vratite se domovima vašim i uživanjima vašim, možda će vas neko što upitati! Teško nama, -oni bi govorili- Mi smo, zaista, nevjernici bili! »

²⁷ Suretul-Enbija, ajet 11-14.

ČETVRTA TEMA
**UZDIZANJE ISLAMSKOG UMMETA NA
NAJČASNije MJESTO**

Muslimani su, s Allahovom pomoću i rahmetom, ostvarili veliki uspon i postali najbolji narod koji se ikada pojavio.

Ispunili su cilj zbog kojeg ih je Allah ﷺ stvorio, a taj cilj je ibadet samo Allahu Velikom:

﴿ وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنِّينَ وَ الْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ ﴾⁽²⁸⁾

﴿ Džine i ljudi sam stvorio samo zato da Mi se klanjaju. ﴾

Da bi se ostvario ovaj uzvišeni cilj, Allah je spuštao Objave i slao Svoje poslanike:

﴿ وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونَ ﴾⁽²⁹⁾

﴿ Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: Nema boga osim Mene, zato se Meni klanjajte! ﴾

Ljudi će činiti ibadet samo Allahu ﷺ kada budu Njime zadovoljni i kada uzmu Njegovu vjeru kao zakon i moralne norme. A Allahova ﷺ vjera je potpuni sistem koji oblikuje život čovječanstva po Njegovoj volji. Zato teza koja kaže: Islam je cjelokupni program života najkraće i najjasnije sažima ovu misao.

²⁸ Suretuz-Zariyat, ajet 56.

²⁹ Suretul-Enbija, ajet 25.

Realizacija ibadeta samo Allahu ﷺ putem islama kao programa života vodi dobroti pojedinca i zajednica. Nisu pogriješili oni koji su rekli: Osnovni cilj vjere, koju je objavio Uzvišeni Allah, je reforma ljudske vrste i eliminisanje poroka. Šuajb التَّعْبُودُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ أَكْبَرُ je rekao svom narodu:

﴿إِنَّ أَرِيدُ إِلَّا إِصْلَاحًا مَا اسْتَطَعْتُ﴾⁽³⁰⁾

﴿...jedino želim da učinim dobro koliko mogu...﴾

Uzvišeni Allah je pokudio one koji nered na Zemlji čine.

﴿وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيَهْلِكَ الْحَرَثَ وَالنَّسْلَ وَاللهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ﴾⁽³¹⁾

﴿Čim se neki od njih okrene, nastoji da napravi na Zemlji nered, ništeći usjeve i stoku.-A Allah nered ne voli!﴾

﴿إِنَّ فَرْعَوْنَ عَلَى الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شَيْئاً يَسْتَعْفِفُ طَائِفَةً مِّنْهُمْ يَذْبَحُ

أَبْنَاهُمْ وَيَسْتَحْيِي نَسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾⁽³²⁾

﴿Faraon se na zemlji bio ponio i stanovnike njezine na stranke izdijelio; jedne je tlačio, mušku im djecu klapo, a žensku u životu ostavljaо, doistaјe, smutljivac bio.﴾

Prema onome što razumijemo iz Allahove Knjige i sunneta Njegovog Poslanika ﷺ reforma čovjeka se ostvaruje sa dvoje:

PRVO: Reforma pojedinca sa ispravljanjem njegovih uvjerenja, razmišljanja, moralnih i društvenih vrijednosti.

³⁰ Suretu Hud, ajet 88.

³¹ Suretul-Bekare, ajet 205.

³² Suretul-Kasas, ajet 4.

DRUGO: Reforma ljudskog društva sa ispravljanjem političkih, društvenih i socijalnih odnosa, sistema i zakona.

Sira životopis Allahovog Poslanika ﷺ kazuje da je pažnja u mekkanskom periodu bila koncentrisana na ostvarenje prvog zadatka - reformi pojedinca. U medinskom periodu je bila usmjerena ka ostvarenju drugog zadatka; njegova duša ﷺ se nije vratila svome Gospodaru dok nije osnovao ispravnu muslimansku zajednicu koja se temeljila na zdravim pojedincima.

Islam je uspio uspostaviti pravednu zajednicu koja je osvijetlila vidike pojedincima, ispravila njihova vjerovanja, učvrstila im moralne norme i njihove međusobne odnose. Svrha njihovog života je bila služba Jedinom Allahu. Vladar muslimana je bio jedan između ostalih, pokoravao se vlasti šerijata kao što su se i ostali pokoravali, i sudilo mu se kao što se i njima sudilo. Islam je satkao jedinstvo te zajednice, a veze koje su ga činile bile su prožete vjerom, a bogobojaznost je predstavljala srodstvo. Njen cilj je bio ostvarenje pravednosti na Zemlji prema božanskoj uputi.

Muslimani se tada raširiše po Zemlji prenoсеći dini-islam, a ljudi masovno uđoše u Allahovu vjeru. Džahilijet se sruši pred nepokolebljivim islamom, a islamska država postade najveća i najmoćnija. Dugo vremena Allah ﷺ je istinu rekao o ovome ummetu kada kaže:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُعِيرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعِيرَهُمْ أَمَّا بِأَنفُسِهِمْ﴾

﴿Allah neće izmijeniti situaciju jednog naroda dok on sam sebe ne izmjeni.﴾

Aripi sa Arapskog poluostrva bili su zbumjeni i zalutali. Jači je otimao od slabijeg, međusobno su se ubijali. Nije bilo vjere koja bi ih okupljala, niti vladara koji

bi ih ujedinio. Međutim, iskorijenili su društvene bolesti putem islama i tako došli na stepen na koji niko prije niti poslije nije došao. Uzvišeni Allah ﷺ kaže:

﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أَخْرِجْتُ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَايُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾⁽³³⁾

﴿Vi ste narod najbolji od svih koji se ikad pojavio: tražite da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvraćate, i u Allaha vjerujete.﴾

Allah je ispunio Svoje obećanje učinivši ih vladarima na Zemlji i učvrstivši im vjeru kao izvor snage i slave: nakon što su oni ispunili uslov kojeg im je postavio.

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيُسْتَحْفَنُوكُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ ذِيَّهُمْ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَنَّمَا يَعْدُونِي لَا يُشَرِّكُونَ بِي شَيْئًا﴾⁽³⁴⁾

﴿Allah je obećao da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili sigurno namjesnicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio namjesnicima one prije njih, i da će im zacijelo vjeru njihovu učvrstiti, onu koju im On želi, i da će im sigurno strah bezbjednošću zamijeniti; oni će se samo Meni klanjati, i neće druge Meni ravnim smatrati ...﴾

Mi i danas uživamo ostatke poleta prvih generacija koje su ponijele dini-islam. Islam je prisutan unatoč preprekama i problemima kojima je bio izložen od strane neprijatelja i vladara kroz historiju, a muslimani koji ga prenose su rašireni po cijelom svijetu.

³³ Suretu Ali Imran, ajet 110.

³⁴ Suretun-Nur, ajet 55.

DRUGO POGLAVLJE
**ZAOŠTALOST I SLABLJENJE
ISLAMSKOG UMMETA**

Istraživač historijskog toka islamskog ummeta, upoređujući sadašnjost sa minulom prošlošću, ostaje zapanjen. Razlika je ogromna! Ako opet uporedi sadašnje stanje ummeta sa mjestom koji mu je Kur'an dodijelio, naći će da ne zauzima dodijeljeno mjesto. Naći će takođe da istrajnost ovog ummeta na osobinama koje su ga učinile najboljim narodom nije ista, nego varira između uspona i pada.

Poslanik ﷺ je ukazao na ovo, kada ga je upitao Huzejfe ibnul-Jeman: O Allahov Poslaniče, mi smo bili u džahilijetu i zlu, pa nam je Allah ﷺ donio ovo dobro. Ima li zla poslije ovog dobra? Poslanik reče: Da. Rekao sam: A ima li poslije tog zla dobro? Rekao je: Da, a u njemu će biti smutnje. Rekao sam: A šta je ta smutnja? Rekao je: Ljudi koji neće slijediti moj sunnet i koji se neće povoditi za mojom uputom. Neke ćeš poznavati, a neke ne. Opet sam pitao: Ima li poslije toga dobra zla? Odgovorio je: Ima. Pozivači na vratima Džehennema, ko im se odazove ubacit će ga u njega. Rekao sam: O Allahov Poslaniče, opiši nam ih! Rekao je: Oni su našeg roda i govorit će našim jezikom. Rekao sam: Pa šta mi naređuješ ako to doživim? Rekao je: Drži se zajednice muslimana i njihovog imama! Pitao sam opet: A šta ako ne budu imali zajednicu ni imama?

Rekao mi je: Odvoji se od svih tih stranki, pa makar se prihvatio za stablo drveta, sve dok ti smrt ne dođe.³⁵

Islamski ummet će, kao što na to ukazuje hadis, biti pogoden zlom, zbog kojeg će oslabiti a potom će se vratiti na svoje osnove. Taj povratak će biti izmiješan sa smutnjom, kao što je rekao Poslanik ﷺ: ... a u njemu će biti smutnje... Skretanje sa pravog puta će biti masovno i to kada ovim ummetom zavladaju pozivači na vratima Džehennema. Pozivat će ljudе nevjerničkim sektama, pa će onome ko im se odazove boravište vatra biti. A užasno li je to mjesto!!

PRVA TEMA RAZILAŽENJE JE RAZLOG ZAOSTALOSTI I SLABLJENJA

Ranije smo ukazali da je razlog velikog uspona ovog ummeta njegovo čvrsto prihvatanje vjere koju je objavio Allah ﷺ. Ovaj ummet je postao jedinstven, a iz njega se formirala moćna i nepobjediva sila.

Zaostalost i slabljenje muslimana možemo pripisati jednom problemu, a on je nejedinstvo koje je razorilo islamski ummet i načinilo od njega mnogobrojne sekte, partije, grupe i zajednice.

Važna odlika koja daje islamskom ummetu moćnu poziciju je jedinstvo na osnovama vjere islama. Ovo je nepobitna činjenica koju je Časni Kur'an potvrdio, upozorio na nju i stavio je u dužnost. Naredio nam je

³⁵ Hadis prenosi Buharija

jedinstvo, a zabranio razilaženje i cijepanje, riječima Uzvišenog:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَنْقِرُوهُ﴾⁽³⁶⁾

﴿Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte!﴾

Potom smo spomenuli situaciju prije islama: razjedinjena plemena, međusobno ubijanje i zarobljavanje, pa nam je Allah ﷺ dao islam, te smo postali pod Njegovim okriljem braća i prijatelji:

﴿وَأَذْكُرُوا نَعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَالَّذِينَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبِرُوهُمْ﴾

﴿بَنْعَمَةٍ إِخْرَاجُوكُمْ وَكُنْتُمْ إِلَى شَفَا حَفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَانْقَذَكُمْ مِنْهَا﴾⁽³⁷⁾

﴿I sjetite se Allahove Milosti prema vama kada ste bili jedni drugima neprijatelji, pa je On složio srca vaša i vi ste postali, milošću Njegovom, braća; i bili ste na ivici vatrenе jame, pa vas je On nje spasio.﴾

Potom nam je Uzvišeni i Slavljeni zabranio da pođemo stazama prijašnjih naroda, stazama svađe i razdora, nakon što su nam došli jasni dokazi:

﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ﴾

﴿لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾⁽³⁸⁾

﴿I ne budite kao oni koji su se razjedinili i u mišljenju podvojili kad su im već jasni dokazi došli,-njih čeka patnja velika.﴾

Uzvišeni Allah nas je obavijestio da neslaganje uzrokuje neuspjeh i nestanak snage. Jedinstvo čini ummet

³⁶ Suretu Ali Imran, ajet 103.

³⁷ Suretu Ali Imran, ajet 103.

³⁸ Suretu Ali Imran, ajet 105.

snažnim i čvrstim pri udarima oluje i vjetrova, a kada se ova skupljena snaga usmjeri prema neprijateljima, ona ih smrvi i ukine njihove spletke. Ako se ummet razjedini, snagu će trošiti u međusobnim razmiricama, a to je gubitak, kojim će uništiti sam sebe. Njegovi neprijatelji tada mogu uzimati šta poželete. Kuranske i hadiske odredbe su oštrot upozorile na ovu pojavu, objasnivši da nejedinstvo znači nestanak snage i prevlast neprijatelja:

﴿ وَ لَا تَنَازَّعُوا فَفَشلُوا وَ تَذَهَّبَ رِيحُكُمْ ﴾⁽³⁹⁾

﴿ ...I ne prepririte se da ne biste klonuli i bez borbenog duha ostali... ﴾

U Muslimovom Sahihu se prenosi od Sevbana da je rekao: Resulullah je rekao: Zaista mi je Allah smotao Zemlju pa sam video njene istoke i zapade. Moj ummet će zadobiti vlast onoga što mi je prikazano. Data su mi dva blaga, crveno i bijelo.⁽⁴⁰⁾ Molio sam Gospodara za svoj ummet da ga ne uništi i da ne dadne vlast nad njim neprijatelju svana njih koji će ih uništiti. A moj Gospodar mi je odgovorio: O Muhammede, kad Ja nešto odredim to se više ne može vratiti. Ja sam ti već udovoljio i tvom ummetu neću uništiti slavu, niti ću dati da nad njima zavlada neprijatelj izvan njih koji će ih iskorjeniti, pa makar se zbog toga svi na Zemlji okupili. Tvoj ummet će se međusobno ubijati i porobljavati.

³⁹ Suretul-Enfal ajet, 46.

⁴⁰ Pod crvenim i bijelim blagom se misli na zlato i srebro-blago Kisre i Kajsara (perzijskog i vizantijskog cara).

Allahovo obećanje je potpuno jasno. On je obećao ovom ummetu pobjedu, pomoć i prevlast dok bude ujedinjen na zajedničkoj riječi. Ako se podijeli, raziđe i krv prolje, nastupit će poniženje i prevlast neprijatelja, kao kazna i iskušenje. Nema promjene i nema snage bez Allaha Uzvišenog!

DRUGA TEMA
VRSTE RAZILAŽENJA

Islamski ummet je zapao u razjedinjenosti i zavadu, a umnožena razilaženja se mogu klasificirati u tri vrste:

1. razilaženje u akidetu
2. razilaženje u vjerskim propisima
3. razilaženje u politici

Sažeto ćemo izložiti svaku od ove tri vrste.

RAZILAŽENJE U VJERI

Najopasnija vrsta razilaženja su akidetska razilaženja. Naime, ljudska jedinka je zarobljenik svojih mišljenja i uvjerenja. Njen rad, postupci i ponašanje u stvarnosti nisu ništa drugo do odraz njenih ideja i uvjerenja. Zbog toga je prihvatanje iskrivljenih i zalatalih ideologija u srcima muslimana, što je uzrok njihove podvojenosti.

Uzvišeni Allah je želio da ovaj ummet sačinjavaju nacije raznolikih boja i jezika pod jednim imenom - a to ime je islam. Međutim, tokom islamske historije zablude učenja se nisu prestala uplitati ne bi li podijelili muslimane na stranke i zajednice koje bi djelimično ili potpuno bile oprečne islamu.

Neka od učenja, koja su iznikla među muslimanima, pozivaju obožavanju drugih pored Allaha ﷺ i neslijedeњju Allahovih propisa. U muslimanske države su se povratili mnogi vidovi mnogobroštva predstavljenih u obožavanju evlja, mrtvih, drveća, kamenja itd. Možeš vidjeti neznalice iz redova muslimana kako njima upućuju molbe i traže pomoć, zavjetuju im se i obilaze ih, kao što se obilazi Ka ba, i boje ih se kao što se boje Gospodara ljudi.

Takav primer je jedna sekta koja ima svoje pristalice i pomagače čiji broj dostiže desetine miliona. Vođe ovih zajednica zahtijevaju od svojih sljedbenika kada zapadnu u nevolju da pozivaju njih u pomoć, a ne Allaha ﷺ. U svojoj pjesmi kažu:

Ako budeš u brizi, tuzi ili nesreći,
Pozovi me, izbavit ću te iz svake nevolje.

Busiri hvali Poslanika ﷺ pjevajući čudnu pjesmu. Unakazio je njenu ljepotu i otmjenost širkom: pretjerujući u hvale poslanika i upućivanju dove njemu mimo Allaha:

O najplemenitiji čovječe,
Meni, osim tebe, pribježišta nema
Kada me tuga i briga savlada.

I neće se, Allahov Poslaniče, umanjiti tvoj ugled sa mnom

Kada plemeniti uzme ime grijesnika.
Od tvoje dobrote postoje dunjaluk i ahiret,
Od tvog znanja su Levhi-Mahfuz i pero.

Najveće iskušenje koje je zadesilo čovječanstvo je, kao što nas uči Kur an časni, razilaženje u vjeri. Ono je posljedica uzimanja drugih za bogove osim Allaha ﷺ i

neustrajnosti u Njegovoj vjeri i na Njegovom jasnom putu.
O tome On kaže:

﴿وَإِنْ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ فَتَقْطَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ﴾⁴¹

﴿Ova vaša vjera-jedina je prava vjera, a Ja sam Gospodar vaš, pa Me se bojte! A oni su se podijelili na skupine, svaka stranka je radosna onim što isповиједа﴾

Na drugom mjestu On ﷺ veli:

﴿إِنْ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ وَنَقْطَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ﴾⁴²

﴿Ova vaša vjera-jedina je prava vjera, a Ja sam vaš Gospodar, zato se samo Meni klanjajte. I oni su se između sebe podvojili, a svi će se Nama vratiti﴾

Podvajanje u vjeri na koje ukazuju ova dva ajeta je neslaganje, obožavanje nekog pored Allaha ﷺ i slijedeњe puta koji nije Allahov. U većini slučajeva ne dolazi do obožavanja pored Allaha, niti do izlaska iz vjere islama, ali to dovodi do razlika u osnovnim principima ummeta i doprinosi slamanju njegove čvrstine. Resulullah ﷺ je obavijestio da je ovo iskušenje zadesilo i narode prije nas i da će zadesiti ovaj ummet:

U Sunenu Ebu Davuda i Musnedu od Ahmeda prenosi se da je Muavija ibn Ebi Sufjan ﷺ rekao: Ustao je Poslanik ﷺ između nas i rekao: Zaista su se oni prije vas od sljedbenika Knjige razdijelili na sedamdeset dvije

⁴¹ Suretul-Mu'minun, ajet 52-53.

⁴² Suretul-Enbija, ajet 92-93.

grupe, i zaista će se ovaj ummet podijeliti na sedamdeset tri grupe. Sedamdeset dvije su u vatri, a jedna je u Džennetu. Ona je džema at.

U drugom rivajetu je dodao: Pojavit će se u mom ummetu ljudi kojima će strasti biti prisne kao što pas bude uz svog gospodara, tako da ne ostane nijedna vena niti zglob, a da ne uđe u njega.

U Sunenu Ebi Davuda i Sunenu Et-Tirmizija se prenosi od Ebu Hurejre da je Poslanik rekao: Podijelili su se židovi na sedamdeset jednu stranku ili sedamdeset dvije, i kršćani isto tako. A ovaj ummet će se izdijeliti na sedamdeset tri stranke.

Islamski ummet se podijelio na: havaridže,⁽⁴³⁾ mu tezile,⁽⁴⁴⁾ šije,⁴⁵ eš airiffe,⁽⁴⁶⁾ kullabijje, maturidije,⁽⁴⁷⁾ murdžie,⁽⁴⁸⁾ kaderije,⁽⁴⁹⁾ Razišli su se u pogledu imana,

⁴³ Sekta koja je izašla iz Islama. Pojavili su se u doba velikih smutnji između Muavije i Alije . Zastupali su mišljenje da će počinilac velikog grijeha vječno biti u vatri, ako se ne pokaje.

⁴⁴ Sekta koja je odbacila mnoge Allahove pridjeve. Grade svoja uvjerenja na razumu.

⁴⁵ Sekta koja se sastoji iz više podsekti. Najpoznatija od njih je sekta Imamije koji vjeruju u dvanaest nepogrješivih imama, između kojih je i Alija kojem pripisuju nadnaravna svojstva.

⁴⁶ Sekta koja pogrešno tumači neka Allahova svojstva.

⁴⁷ Sekta vrlo slična eš'a'irijama.

⁴⁸ Sekta koja zagovara mišljenje da čovjek nema svoje slobodne volje i da sve što radi čini pod prisilom kadera (Božije odredbe). Po njima grijeh ne šteti imanu.

kao što su se razišli i u pogledu Allahovih svojstava i Njegovog određenja.

Nastale su razlike kao uzrok nejedinstva i mnoge od ovih sekti su izgradile puteve koji su se suprostavili jasnim islamskim principima, te je i filozofsko-kelamski (apologetski) metod ušao u osnove akideta. Ovaj metod pokušava parirati jasnom kur ansko-imanskom putu utemeljenom na Objavi, a osnova su mu racionalne teze, filozofske postavke i logički termini. Razlike između ova dva smjera (kur anskog i filozofskog) su u načinu argumentiranja, smislu i cilju.

Kur ansko-imansko argumentiranje se temelji na dvoje: Objavi i vjerovanju u nju. Preko Objave spoznajemo našeg Gospodara, Kur an nam pruža dokaze shvatljive umu, usmjerava našu pažnju ka razmišljanju o svemiru. Argumenti kojima se služi Kur an su prirodni, lahko prihvatljivi i imaju pouzdan ishod. I na kraju, cilj kojem poziva kur anski put je ibadet Jedinom Allahu ﷺ, Koji nema druga, a taj ibadet podrazumijeva spoznaju Allaha Uzvišenog i Njegove jednoće.

Stub filozofsko-kelamskog metoda su teze i racionalni dokazi kao osnove akideta. U takvim dokazima ima istine i neistine, što predstavlja teško prohodan put. Onaj koji krene njime najčešće odustane prije nego što stigne do cilja.

Pogrešne analogije su zahtijevale odbacivanje velikog dijela istine iz Knjige i Sunneta. Pobornici ovog pravca su zanijekali mnoga Allahova imena i svojstva shodno ovim pogrešnim mjerilima.

⁴⁹ Suprotno murdžiamama poriču Allahovo određenje i kažu da je čovjek stvaralac svojih djela i odluka.

Ono što su željeli je samo hladna spoznaja, što nije dovoljno, dok je poziv poslanika u obožavanje Allaha Jedinog. Zbog toga se ne trebamo iznenaditi hladnoći i ravnodušnosti koju danas nalazimo kod učenjaka koji izlaze sa mnogih islamskih univerziteta.

Od puteva oprečnih jasnom islamskom pravcu je i pravac koji je utonuo u potpunu posvetu duhovnoj strani, donoseći nove vrste ibadeta koje Allah ﷺ nije propisao.

Allahov Poslanik ﷺ je zabranio ovaj put. Tako se u Sunenu Ebu Davuda prenosi od Enesa ibn Malika ﷺ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: Nemojte otežavati sami sebi, pa da vama Allah oteža. Kad god su ljudi bili strogi prema sebi, Allah im je otežao. Njihovi ostaci su u pustim mjestima i samostanima.

Allah ﷺ kaže: *Svećenstvo su oni izmislili, mi im ga nismo propisali.*

Mnogi od ashaba ﷺ su željeli da provode čitave noći u ibadetu, ili da poste bez prekida, ili da se posvete samo ibadetu i napuste žene, ili zabrane sebi meso itd, te ih je Poslanik ﷺ ispravio, objasnivši im da je to sve oprečno njegovom sunnetu, i da onaj ko bude izbjegavao njegov sunnet nije od njega.

Najveća nesreća došla je u ovo savremeno doba kada su se u državama muslimana oglasile propagande i pozivači otvorenom nevjernstvu, odbacivanju islama i okupljanju pod parolama koje islamu otvoreno izjavljaju rat. Između ovih ideologija su sekulizam, komunizam, socijalizam, pozivi na ponos sa iščezlim nevjerničkim civilizacijama kao što su faraonska, asirska i babilonska

itd. Ovi pokreti su nastali kao poslanica nacionalizma i šovinizma u službi sistema oprečnih islamu.

Također, u ovo naše vrijeme se pojavila grupa koja je počela pozivati oponašanju zapadnog svijeta, ne razlikujući ono što je dobro uzeti i ono što se ne smije uzeti. Oni vide da nećemo uspjeti sve dok ne odbacimo našu vjeru i ne krenemo putem kojim ide zapadni svijet, što zahtijeva da se poistovjetimo s njima. Ova zaslijepljenost zapadnom civilizacijom nije ništa drugo do plod neznanja ummeta o svojoj vjeri i ugledu. To ga je učinilo da gleda u one koji su ga kolonizirali s punim veličanjem i poštovanjem, da bi ih potom počeo oponašati. To je Allahovo pravilo. U El-Mukaddimi , Ibn Haldun je prokomentirao ovaj fenomen posvetivši mu čitavo poglavljje, pa kaže: U poglavlju: Slabiji oponašaju jačeg :

U dvjema najpouzdanim jih zbirkama hadisa, od Buharije i Muslima, prenosi se od Ebi Seida el-Hudrija ﷺ da je Poslanik ﷺ rekao: Vi ćete sigurno slijediti običaje onih prije vas, pedalj po pedalj, lakat po lakat, pa kad bi oni ušli u gušterovu rupu i vi biste to učinili. Rekli smo: O Allahov Poslaniče, židovi i kršćani? Rekao je: A ko drugi!

U Buharijevom Sahihu se prenosi od Ebu Hurejre ﷺ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: Neće nastupiti Sudnji dan sve dok moj ummet ne preuzme postupke onih prije njega, pedalj po pedalj, lakat po lakat. Rečeno mu je: O Allahov Poslaniče, Perzijanci i Rimljani? Odgovorio je: A ko drugi osim njih? .

Danas su ljudi zaneseni zapadnom kulturom preuzeli centre upravljanja u islamskom svijetu, islamski način

života su preinačili sukladno zapadnoj formi, i time ostavljaju veliki uticaj na mlade naraštaje.

RAZILAŽENJE U VJERSKIM PROPISIMA

Pri pomenu ovih razilaženja ne mislimo na razlike između prvih ispravnih prethodnika u razumijevanju Kur ana i Sunneta. Isto tako ne mislimo na razilaženje nastalo zbog neprisutnosti jasnih dokaza. Naime, ove vrste razilaženja ne uzrokuju rascjep među muslimanima, šta više, ova vrsta neslaganja se pojavila među ashabima Allahovog Poslanika ﷺ još za njegovog života, i on je nije porekao niti zabranio. To je prirodna pojava, prihvatljiva za ljudsku prirodu.

Međutim, razilaženje koje zaslužuje osudu je razilaženje nastalo zbog oholog odbijanja jasne kur anske i sunnetske odredbe, a sve zbog slijepog slijedenja tuđih mišljenja i prohtjeva.

Među muslimanima su se pojavile mnogobrojne teze čiji je cilj da namjerno ili nenamjerno odstrane i izmijene jasne odredbe Knjige i Sunneta, a na njihovo mjesto postave razum i logična pravila.

Neki su počeli propagirati mišljenje da Kur an i Sunnet nisu važeći za dokazivanje jer su izraz spoljnih i općenitih značenja, što ne koristi za čvrsto uvjerenje. Tako su se počeli pozivati na umna načela, jer samo ona koriste za čvrsto uvjerenje. Drugi su, opet, počeli pozivati na prihvatanje samo Kur ana, a ne i Sunneta. Oni sebe nazivaju sljedbenicima Kur ana, a da su sljedbenici Kur ana, prihvatili bi se Sunneta čime ih Kur an upravo obavezuje.

Neke zlutale sekte su potpuno odbacile Sunnet, pripisujući Poslaniku ﷺ mogućnost pogreške u onome što nije Kur'an (tj. u Sunnetu). To znači da govor Poslanika ﷺ ne može biti uzet kao dokaz. Zato su se havaridži i mu tezile suprostavili Ehlis-sunnetu vel-džema atu u mnogome u čemu su se oni složili. Npr., havaridžije su dozvolili da čovjek oženi u isto vrijeme ženu i njenu tetku. Tvrde da je obavezni propis prema bludniku stotinu udaraca bičem, ne praveći razliku između oženjenog i neoženjenog, jer se pozivaju samo na Kur'an, odbacujući hadis.

Mu tezile su apsolutno odbacili hadise koji su preneseni samo jednim lancem. Za vjerodostojan hadis su uzimali samo mutevatir hadis⁽⁵⁰⁾, zanemarujući hadise koji su preneseni samo jednim lancem, pa makar bili u najispravnijoj zbirci hadisa. Razlog tome je njihovo ubjeđenje da su hadisi preneseni samo jednim lancem nepouzdani, a vjera se ne gradi na hipotezama.

Drugi tvrde da se ovi hadisi ne mogu prihvati u akidetu, smatrujući ih nepouzdanim, jer se akidet ne temelji na hipotezama.

Neki su u ovom vijeku nanovo oživjeli ove probleme, napadajući i kritikujući sunnet Allahovog Poslanika ﷺ i njegove prenosioce, upotrebljavajući svoja shvatanja kao konačni sud u onome što uzimaju i odbacuju od sunneta Allahovog Poslanika ﷺ.

⁵⁰ Hadis mutevatir je hadis kojeg od Poslanika ﷺ prenosi velika grupa ljudi, za koje je nemoguće da se slože na laži, a od ove grupe hadis prenosi druga velika grupa istih osobina kao i prva i tako redom do sastavljača hadiske zbirke.

Druga skupina za dokaze uzima ono što ne može biti dokaz u vjeri. To su oni koji za dokaze u akidetu i propise islama uzimaju slabe i izmišljene hadise. Tako praktikuju propise i vjerovalja koji nisu od vjere, pripisujući Poslaniku ﷺ ono što nije rekao. Vjerovjesnik ﷺ nas je najoštije upozorio na ovu pojavu. U vjerodostojnom hadisu stoji: Ko od mene prenese očito lažan hadis, on je jedan od lažova. ⁽⁵¹⁾

Onaj ko slaže na Poslanika ﷺ vatra mu je obećana, naime, od njega se ispravno prenosi sahih predajom da je rekao: Ko namjerno na mene slaže, neka sebi pripremi mjesto u vatri.

U ovu vrstu razileženja spada, razileženje prouzrokovano slijepim slijedenjem (Taklīdom). Mnogi od onih koji slijepo slijede odbijaju uzeti odredbe Knjige i Sunneta koji su oprečni govoru njihova imama, sa izgovorom da imam tog pravca bolje poznaje dotične odredbe. Od njih nekada dođe do te mjere da sljedbenici pojedinih mezheba govore kako je svaka odredba oprečna njihovom mezhebu, ili derogirana, ili drugačije protumačena.

Ovaj mezhebski fanatizam je uzrokovao raskol u ummetu i cijepanje na mezhebe. Svaka strana je pomagala svoj mezheb, pretjerujući u veličanju svog imama, dok su u isto vrijeme izbjegavali druge mezhebe, njihove prvake i razumijevanje šerijatskih odredbi. Iz toga su se razvili sporovi, prepirke, pa čak i fizički okršaji.

Bilo je neophodno da razilaženje ostane u krugu razumijevanja kuranskih i hadiskih odredbi, i da ideja

⁵¹ Onaj ko je izmislio hadis i ko ga je prenio.

vodilja svih bude dolazak do istine putem izučavanja Kur ana i hadisa, a da razumijevanje prethodnih učenjaka bude blago koje će nam pomoći da stignemo do cilja.

U ovom vijeku vidimo nove zajednice koje obavezuju svoje sljedbenike na zacrtani program. Međutim, programi tih zajednica ponekad sadrže stvari oprečne Knjizi i Sunnetu. Ako se jedan pristaša prihvati nečega što je naučio iz kuranskih i hadiskih odredbi oprečnih ideji te zajednice, bit će protjeran iz njenih redova.

Iskušenje i smutnje koje su počele sa ovim razilaženjem su se naročito povećale kada je u ovom vijeku nasilno dokinut islamski hilafet, a s njime i Šerijat, koji je zamijenjen ljudskim zakonima.

POLITIČKA RAZILAŽENJA

Islamski ummet je jedan ummet! Okuplja ga jedan politički okvir, njime vlada jedan vladar - tako nas islam uči.

Islamski ummet se razišao krajem vladavine pravednih halifa, ali je uprkos tome sačuvao svoje jedinstvo. Prvo političko razilaženje koje se pojavilo je nastalo nakon pada Umevija, kada su Abbasije zavladle na istoku, a Umevije ostale u Endelusu (Španiji). Međutim, nije prošlo ni par stotina godina, a obje države su se rascijepile na mnogo malih država. U svakoj državi je bio po jedan vladar. Halifa je i dalje postojao u glavnom gradu hilafeta kao politički simbol, ali nije imao gotovo nikakvog uticaja. Dešavalo se da se i odluke donose u njegovo ime. Bivao je rješavan dužnosti i na njegovu

poziciju je postavljan drugi, shodno prohtjevima onih koji nisu željeli dobro ovome ummetu.

Zatim je ova simbolika iščezla, a ime koje je predstavljalo političku egzistenciju muslimana je bilo i dalje prisutno. Nije bilo dokinuto sve donedavno kada su se u Turskoj skupile neprijateljske vojske i munafici, nisu se zadovoljili sve dok se Turska nije odrekla Šerijata, čijim se ostacima još uvijek sudilo u toj državi. Za uvjet su joj postavili ukidanje hilafeta i titule šejhu-l-islama. Arapska slova su zamjenili latinicom, na glave su stavili šešire umjesto turbana. Islamske pokrajine koje su bile u sklopu hilafeta su odvojili, a islamski svijet se podijelio na mnogo slabih i nezaštićenih država. Ove države su se osamostalile, ali se nisu uspjele podići iz bijede i preuzeti uzde vlasti.

Metod koji su primijenili naši neprijatelji nad nama je star i dobro poznat, koristili su ga osvajači hiljade godina prije. Ibn Kesir spominje u svom djelu Početak i kraj da je Aleksandar Makedonski, kada je porazio kralja Perzije Dara ibn Dara i kada je pokorio njegovo carstvo, srušio državu, prolio krv njegovog naroda, opljačkao njihova blaga, te ih razdijelio i raselio na sve strane svijeta. Poslije toga je skovao plan kako da zadrži Perzijance kao slabe i razjedinjene, ne bi li zadržao svoju vlast nad njima, bivajući siguran od ustanaka i daljnih ratovanja.

Kaže Ibn Kesir, tumačeći ono što je učinio Perzijancima ovaj prepredeni čovjek: Naredio je da se ne sastanu ni u jednoj oblasti, bilo sa Arapima ili nearapima. Svaki njihov kralj je štitio i čuvao svoj posjed, eksplatišući prirodna dobra. Ako bi taj kralj preminuo, naslijedio bi ga njegov sin ili neko iz njegovog naroda. To je ostalo nepromijenjeno skoro pet stotina godina, sve

dok se nije pojavio Ezdešir ibn Babik iz plemena Sasan ibn Behmen, koji je povratio njihovo carstvo. Dokinuo je kraljevine lokalnih vladara i svi su se povratili pod okrilje jednog carstva. Nije ostalo ništa što bi upućivalo na ostatke prijašnjih državica. ⁽⁵²⁾

Uporedi ono što je učinio Aleksandar u davnoj prošlosti sa onim što su učinili nevjernici našoj islamskoj državi, pa ćeš naći isti plan i iste rezultate. Šta više, naša pozicija je mnogo gora i teža. Nezavisnost nam nije data sve dok od nas nisu uzeti ugovori i obećanja da se nećemo vratiti islamskom šerijatu, niti da ćemo osnovati islamsko političko tijelo. U posljednjem poglavlju svoje knjige Moderni Egipat izdate godine 1908, Lord Kromer je, između ostalog, napisao:

Engleska je spremna da dodijeli potpunu političku slobodu svakoj koloniji sve dok u njima biva prisutna generacija misilaca i političara ispunjenih žarom za engleskom kulturom. Ta generacija će putem engleskog odgoja biti spremna da obavi dužnost. Engleska vlada neće nikako dopustiti osnivanje samostalne islamske države, ni za jedan jedini trenutak.

⁵² "Početak i kraj", dio drugi, strana 183.

TREĆA TEMA
*POSLJEDICE NETRPELJIVOSTI
I ISKLJUČIVOSTI U POLITIČKIM
RAZILAŽENJIMA*

Nadam se da neću previdjeti prije nego završim izlaganje o razilaženjima, da posvetim pažnju jednoj opasnoj bolesti koja razara političko jedinstvo muslimana. To je, ništa drugo, do fanatizam koji s vremena na vrijeme bukne u islamskim zajednicama.

Islam je odredio da on bude savez koji okuplja i ujedinjava muslimane. Islamska država je nastala na principima panislamizma čiji je sistem uništio nacionalnu, rasnu, državnu i plemensku isključivost. Međutim, među muslimanima se pojavio poziv na okupljanje na principima oprečnim islamu. Resulullah ﷺ je rekao Ebu Zerru ﷺ, nakon što je ovaj rekao nekom čovjeku O sine crnkinje! ,

Zaista si ti čovjek u kojem ima džahilijeta! Poslanik ﷺ nas je upozorio na ovakve i slične niske netrpeljivosti, a u hadisu koji prenosi Džundub ibn Abdullah, kaže: Ko bude ubijen pozivajući pod zastavu rodoljublja, ili ga bude pomagao, zaista ga je džahilijet usmrtio. ⁵³

U Sunenu Ebu Davuda se prenosi od Džubejra ibn Mut imma ﷺ da je Poslanik ﷺ rekao: Nije od nas onaj ko poziva u rodoljublje, niti je od nas onaj ko se bude borio za njega, i nije od nas onaj ko umre za njega.

⁵³ Hadis prenose Muslim i En-Nesai

Kada su se zavadila dvojica ljudi, jedan od Ensarija a drugi od Muhadžira, i kada povikaše: O Muhadžiri! O Ensarije! , podiže se svaka grupa da pomogne svog člana. Na to je Poslanik ﷺ rekao: Šta je ovo? Je li ovo poziv ljudi iz džahilijeta?!⁵⁴ U drugom rivajetu kod Muslima stoji: Ostavite ga (rodoljublje). Doista je ono odvratno.

Islam ne isključuje i ne odbacuje pripadnost državama, plemenima i narodima, ali u isto vrijeme ne dozvoljava da ona budu u suprotnosti sa uputom Allaha وَلِلّٰهِ الْحُكْمُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَغَفِيرٌ (Qur'an 3:123) u veštešanuhi potom pitanju . Allahova mudrost je podijelila čovječanstvo na narode i plemena radi međusobnog upoznavanja, a ne radi isticanja.

﴿إِيَّاهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَّأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَّقَبَائِيلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَئْنَاقَكُمْ﴾⁽⁵⁵⁾

« O ljudi, Mi smo vas od jednog čovjeka i jedne žene stvorili i na narode i plemena vas podijelili da biste se upoznavali. Najugledniji od vas kod Allaha je onaj ko Ga se najviše boji »

Islam okuplja muslimane i pod tim okriljem se otupljaju plemena i narodi. Zastupanje pojedinca u interesima njegova naroda i familije je od pohvalnih djela na koje islam podstiče svoje sljedbenike. Međutim, islam ne odobrava da čovjek pomaže svoj narod ili pripadnike svoje familije, ili one koji imaju istu boju kože, svejedno bili oni u pravu ili ne. Islam je prihvatio parolu predislamskih Arapa: Pomozi svog brata, bilo da se njemu nepravda čini ili je on čini. Islam nije odbacio ovu

⁵⁴ Hadis prenosi Muslim u svojoj zbirci

⁵⁵ Suretul-Hudžurat, ajet 13.

parolu u potpunosti nego joj je izmijenio džahilijjetsko tumačenje. U Muslimovoј zbirci stoji: Od Džabira ibn Abdullaха ﷺ se prenosi da je Resulullah ﷺ rekao: Neka čovjek pomogne svog brata ako mu se čini nepravda ili ako on sam nepravdu učini. Ako bude nasilnik neka ga spriječi u tome, i to mu je pomoć. A ako bude potlačen neka mu pomjane

Pomoć pojedinca svome narodu samo zbog pripadnosti veliki je zločin prema islamskom društvu. Povodom toga se u Sunenu Ebu Davuda prenosi od Abdullaха ibn Mes uđa ﷺ da je Resulullah ﷺ rekao: Onaj ko pomogne svoj narod na neistini je kao deva koja se strovalila u vrtaču, pa se vuče za rep (da bi je izvadili).

U ovom savremenom stoljeću se razbuktao fanatizam koji je uništio islamski savez i državu. Tako Turci pozivaju u turciziranje, Kurdi pozivaju u kurdizaciju, a isto čine Berberi i Arapi. Potom je došao poziv ka ljubavi prema domovini. Svaki narod koji je živio na jednom parčetu Zemlje počeo je pozivati u rodoljublje. Neke druge ideologije su počele veličati faraone, Asirce i Perzijance. A Turci su pokidali većinu veza koje su ih vezale sa islamskim svijetom, da bi islamski svijet osvanuo u ovom žalosnom prizoru koji danas vidimo.

TREĆE POGLAVLJE *PUT NAPRETKA ISLAMSKOG UMMETA*

PRVA TEMA *U JEDINSTVU JE RJEŠENJE*

Ako je frakcionarstvo put ka dekadenciji, onda je jedinstvo put napretka i ponovnog preuzimanja prvenstva.

Jedinstvo, izgrađeno na osnovama islama, predstavlja nadu za srca iskrenih muslimana na svakom mjestu. Islam konstantno podstiče svoje sljedbenike na ideju bratstva u vjeri:

﴿إِنَّا لِمُؤْمِنُونَ إِخْرَجْ﴾⁽⁵⁶⁾

﴿Samo su vjernici braća﴾

Islam ovaj ummet čini povezanim kao što je skladno vezano jedno tijelo. U Muslimovoј zbirci se prenosi od En-Nu'mana ibn Bešira da je Poslanik rekao: Primjer vjernika u njihovoј međusobnoј ljubavi, poštovanju i saosjećanju je kao primjer tijela. Ako se jedan njegov dio razboli, cijelo tijelo mu se odazove nesanicom i groznicom.

U drugom rivajetu od Muslima stoji: Muslimani su kao jedan čovjek. Ako mu oko oboli, pati se čitavo tijelo. Ako mu glava oboli, pati se čitavo tijelo.

U trećem hadisu muslimani su upoređeni sa čvrstom građevinom. U Muslimovoј zbirci se prenosi od Ebu Musaa

⁵⁶ Suretul-Hudžurat, ajet 10.

ﷺ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: Vjernik je za vjernika kao građevina. Svaki njen dio podupire drugi.

Ovi hadisi predstavljaju islamsku zajednicu u vidu jednog tijela u kojem kuća jedno srce i u kojem biva jedna duša. Svaki dio saosjeća sa ostalim u onome što ga je zadesilo. Islamski ummet je poput bedema čija je konstrukcija objedinjena kako bi predstavljala jednu čvrstu i kompaktnu cjelinu.

DRUGA TEMA *OSNOVE ISLAMSKOG JEDINSTVA*

Pozivom na islamsko jedinstvo ne želimo neosnovanu zajednicu, niti želimo jedinstvo sa kontradiktornostima. Želimo iskreno jedinstvo koje se temelji na pouzdanim i jakim osnovama, koje najsazetije opisuje Govor Uzvišenog Allaha ﷺ:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَنْفَرُوا وَإِذْ كُرُوا نَعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُشِّمْ أَعْدَاءَ فَالَّذِينَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبَحْتُمْ بِنَعْمَتِهِ إِخْرَانًا﴾⁽⁵⁷⁾

﴿Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinujte! I sjetite se Allahove milosti prema vama kada ste bili jedni drugima neprijatelji, pa je On složio srca vaša i vi ste postali, milošću Njegovom, braća.﴾

U nastavku izlaganja ćemo pokušati iznijeti najvažnije osnove na kojima se temelji jedinstvo ovog ummeta.

PRVI TEMELJ- PRIPADNOST ISLAMU

⁵⁷ Suretu Ali Imran, ajet 103.

Svijet je danas duboko i uzburkano more ideja i učenja utemeljenih na raznim tezama i načelima čiji su zagovornici uložili silan trud u njihovo uljepšavanje i dotjerivanje. Zato je dužnost islamskih pozivača da se žrtvuju u pozivu ka odbacivanju doktrina koje su napale na muslimane i njihove razume. Na njima je takođe da zaštite i imuniziraju muslimane od otrova koje sredstva informiranja neprestano šire.

Mnogi muslimani su danas izgubili svoj ego, njihove ličnosti su se deformirale konstantnim uticajem zablude koju primjenjuju šejtani od ljudi i džina različitim metodama. Naš put ka istinskom jedinstvu treba biti pozivanje na odlučno prihvatanje islama kao zakonika i kompletног sistema života. Na nama je da se ponosimo pripadnošću ovoj vjeri i da odbacimo sve što joj je oprečno. Ovo je bio put oca svih poslanika Ibrahima ﷺ koji je brinuo o prihvatanju i utemeljenju islama među svojim potomstvom i porodicom. Ovo je jasni put istine, i Allah ﷺ nam je naredio da ga se držimo, a odredio je poniženje i zabludu za onog ko ga ne prihvati i oholo se okrene. O tome Uzvišeni Allah veli:

فَوَمَنْ يَرْعَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفَهَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَا فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَنِي لِكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوْتُنَ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ

بَعْدِي قَالُوا تَعْبُدُ إِلَهَكُمْ وَإِلَهٌ أَبْيَأْتُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ⁵⁸

¶ Vjeru Ibrahimovu izbjegava samo onaj koji ne drži do sebe. A Mi smo njega na ovom svijetu odabrali, i na onom će biti među dobrima. Kada mu je Gospodar njegov rekao: *Budi poslušan!* -on je odgovorio: *Ja sam poslušan Gospodaru svjetova!* I Ibrahim ostavi u emanet sinovima svojim, a i Ja kub: *Sinovi moji, Allah vam je odabrao pravu vjeru, i nipošto ne umirite drukčije nego kao muslimani!* Vi niste bili prisutni kada je Ja kubu smrtni čas došao i kad je sinove svoje upitao: *Kome ćete se, poslije mene, klanjati?* - *Klanjaćemo se - odgovorili su- Bogu tvome, Bogu tvojih predaka Ibrahima i Ismaila i Ishaka, Bogu Jednog!* I mi se Njemu pokoravamo! ¶

Ovo je Ibrahimova vjera, čisti tevhid u ibadetu Uzvišenog i Slavljenog Stvoritelja, u organiziranju života sukladno Allahovom putu, i u odbacivanju svih zalutalih i iskrivljenih načela koje su ljudi izmislili i učinili ih vjerama na kojima temelje svoj život, ponoseći se pripadnošću njima. Islam je program cjelokupnog života, a ibadet samo Allahu predstavlja velikog oznaku u životu muslimana. Muslimani, shodno ovom putu i razumjevanju, izgrađuju jedinstveni ummet u odnosu na druge ljudske grupacije.

Iskreni musliman je ponosan svojom pripadnošću islamu, o čemu kaže sljedeći časni ajet:

⁵⁸ Suretul-Bekare, ajet 130-133.

﴿وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَاتَلَ إِنْسَيٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ﴾⁽⁵⁹⁾

﴿A ko govorи lјepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govorи: Ja sam doista musliman!﴾

Mnogi muslimani danas ne znaju kome pripadaju, pa traže ideologije i nacije kojima bi se pripisali. Zar nije došao trenutak da istaknemo znamenje kojem su pripadali i naši ispravni prethodnici? To znamenje je islam, a nije rodoljublje, nacionalizam ili neka druga zalutala ideologija.

Tehvid i pripadnost islamu su dio Ibrahimove vjere, i Allah ﷺ je naredio Svom Poslaniku ﷺ da je slijedi:

﴿لَمْ أُوحِيَ إِلَيْكَ أَنْ تَتَّبِعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ﴾⁽⁶⁰⁾

﴿Poslije smo tebi objavili: Slijedi vjeru Ibrahimovu..﴾

I mi smo ljudi najблиži Ibrahimu ﷺ nakon onih koji su ga slijedili:

﴿إِنَّ أُولَئِي النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَّدُدِينِ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾⁽⁶¹⁾

﴿Ibrahimu su od ljudi najблиži oni koji su ga slijedili, zatim ovaj vjerovjesnik i vjernici.-A Allah je zaštitnik vjernika.﴾

⁵⁹ Suretu Fussilet, ajet 33.

⁶⁰ Suretu-Nahl, ajet 123.

⁶¹ Suretu Ali Imran, ajet 68.

DRUGI TEMELJ- TEVHID KAO IZVOR UPUTE

Drugi temelj je predstavljen u vidu tevhida - izvora upute, a on je neraskidivo vezan za prvi temelj. Dokle god vjerujemo da je ova vjera od Allaha ﷺ, vjera koju je On objavio kao uputu ljudima i koja vodi najispravnijem putu, moramo joj dodjeljivati položaj koji zасlužuje.

Svi pozivi, sva učenja i sve vjere koje danas egzistiraju u svijetu tvrde da oni posjeduju eliksir sreće i uputu koja će ljudi povesti ka najispravnijem putu. Mi na to kažemo ono čemu nas je poučio Allah ﷺ:

﴿إِنَّ الْهُدَىَ هُدَىَ اللَّهِ﴾⁽⁶²⁾

﴿... Prava uputa je jedino Allahova uputa ...﴾

Allahova Knjiga i sunnet Njegovog Poslanika ﷺ su jedini izvor upute. Oni koji se povode za sljedbenicima Knjige i osnivačima lažnih propagandi vode sebe u otpadništvo i kufr:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقاً مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرْدُو كُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ وَ كَيْفَ تَكْفُرُونَ وَ أَنْتُمْ تُثْلِي عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَ فِي كُمْ رَّسُولُهُ وَ مَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾⁽⁶³⁾

﴿ O vjernici, ako se budete pokoravali nekim od onih kojima je data Knjiga; oni će vas, nakon što ste prihvatili pravu vjeru, ponovo vratiti u nevjernike. A kako možete nevjernici postati kad vam se kazuju Allahovi ajeti i kad je

⁶² Suretu Ali Imran, ajet 73.

⁶³ Suretu Ali Imran: ajet 100-101.

među vama Njegov Poslanik? A ko je čvrsto uz Allaha, taj je već upućen na pravi put. »

Kada shvatimo ovu istinu koju nam Kur an jasno iznosi,

﴿إِنَّ الْهَدِيَ هُدَىٰ اللَّهُ﴾

﴿... Prava uputa je jedino Allahova uputa ...﴾,

onda ćemo uštedjeti mnogo truda u traganju za uputom u iskrivljenim nebeskim objavama ili proturječnim ljudskim ideologijama, tj. kada budemo išli jasno zacrtanim putem pozivajući ljude, stavljajući ideje i uvjerenja na vagu islama i kada odbijemo njihove poklone, jer znamo da se u njima krije prevara i jad, a oni neće biti zadovoljni s nama, kada bi smo i odbacili svoju vjeru i prihvatali njihovu:

﴿وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَبْعَثَ مِنْهُمْ قَلْبًا إِنَّ الْهَدِيَ هُدَىٰ اللَّهُ﴾

هو الهدى و لئن اتبعت أهواعهم بعد الذي جامك من العلم ما لك من الله من ولی

﴿وَلَا نَصِيرُ﴾⁽⁶⁴⁾

﴿Ni jevreji, ni kršćani neće biti tobom zadovoljni sve dok ne prihvatiš vjeru njihovu. Reci: Allahov put je jedini pravi put! A ako bi se ti poveo za željama njihovim, nakon objave koja ti dolazi, od Allaha te niko ne bi mogao zaštiti ni odbraniti.﴾

Allahov Poslanik ﷺ je najodlučnije zabranjivao traganje za istinom u iskrivljenim nebeskim objavama, i najoštije je kritizirao one koji su to pokušali. U Ahmedovom Musnedu se prenosi da je Abdullah ibn Džabir رضي الله عنه rekao: Došao je Omer رضي الله عنه Poslaniku ﷺ i rekao

⁶⁴ Suretul-Bekare, ajet 120.

mu: O Allahov Poslaniče, otišao sam židovu iz plemena Kurejza, te mi je sažeto napisao sadržaj Tevrata. Hoćeš li da ti ga pokažem? Kaže Džabir: Poslaniku ﷺ se promijeni boja lica, a Abdullah ibn Sabit reče Omeru: Zar ne vidiš lice Allahovog Poslanika ﷺ!? -Omer na to povika: Zadovoljan sam da mi Allah bude Gospodar, islam vjera, a Muhammed ﷺ poslanik! Kada je Poslanika ﷺ ljutnja malo prošla, rekao je: Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, kada bi se među vama pojavio Musa ﷺ, a potom ga vi slijedili ostavivši mene, sigurno biste zalutali. Zaista ste vi ummet meni dodijeljen, a ja sam poslanik dodijeljen vama.

Zbog ovog, danas sa mnogo opreza i sumnje gledamo na ono što se naziva kongresima međuvjerskog zблиžavanja, koji se održavaju na različitim mjestima zemaljske kugle. Njima prisustvuju muslimanski i nemuslimanski učenjaci, istražujući mogućnost zблиžavanja islama i kršćanstva, kao i mogućnost prevazilaženja obostranog nerazumijevanja. Mi kategorički odbijamo ove kongrese, jer islam, vjeru istine, i kršćanstvo, lažnu i iskrivljenu vjeru, stavljuju na isti nivo. Mi ih ne prihvatamo, jer je islam došao kao nadzornik nad kršćanstvom i drugim vjerama. Stoga, ne postoji mogućnost za približavanje iskrivljene i istinske vjere.

Mi se možemo sastati s kršćanima, ne da bismo se približili njihovoj lažnoj vjeri, nego da bismo rekli: Okanite se te vjere, ostavite širk i kufr u Allaha ﷺ. Dođite u vjeru koju su nagovijestili Musa ﷺ i Isa ﷺ, zadnju Allahovu Objavu, kojoj neće doći zabluda ni sa jedne strane.

Prisustvovanje pojedinih islamskih učenjaka ovim kongresima smatramo velikom greškom koja će našteti njihovoј vjeri i akidetu. Neće donijeti koristi osim onima koji su rekli: *Milostivi je sebi uzeo dijete* - jer nas time polahko odvlače ka svojoj zabludi i bacaju u svoje mreže.

Za samo jednu godinu sazivane su i po tri konferencije, gdje se tragalo za približavanjem islama i kršćanstva, i na njih se odazvalo na stotine muslimana.

U mjesecu aprilu, 1974. godine u Parizu je sazvan kongres ove vrste, na kojem su se sastali muslimani i nosioci evropske misli kako bi približili islam i kršćanstvo. Islamska delegacija je također posjetila i Vatikan gdje je održala dva seminara. Za ovaj sastanak se pripremalo još od 1972. god., a štampa ga je ocijenila značajnim.

U septembru iste godine, sazvan je kongres i u Kordobi, na kojem je pridata važnost približavanju dvaju svjetova, islamskog i kršćanskog, i na kojem je uložen veliki trud na dokidanju razilaženja među dvjema vjerama. U novembru iste godine je održan kršćanski kongres u Tunisu.

Islamska konferencija je sazvana i u Lahoru (Pakistan), iste 1974 god. Iako je bila islamska, prisustvovali su joj i predstavnici kršćanstva iz Libana, a čitava konferencija je bila u znaku islamsko-kršćanske solidarnosti. Ovi i slični kongresi nisu ni prvi ni posljednji, i prije njih i poslije njih održavani su slični sa istim idejama.

O problemima ovih kongresa govori istaknuti učenjak i istraživač dr. Muhammed Muhammed Husejn u svojoj knjizi Naše tvrđave su ugrožene iznutra⁶⁵. Otkrio je obmanu i laž islamsko-kršćanskog kongresa koje su

⁶⁵ str. 321

organizirali univerzitet Brenston i biblioteka Američki kongres, u ljetu godine 1953. Dio tih studija je objavio američki zavod Franklin.

Neki od onih koji odlaze na te skupove ne shvataju obmanu njihovih neprijatelja. Drugi to dobro vide i znaju, ali islamu i muslimanima ne žele dobro. Kada im se uputi prigovor, njihov odgovor neće biti ništa drugaćiji od odgovora njihove braće spomenutih u Kur anu:

﴿إِنْ أَرْدَنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَ تَوْفِيقًا﴾⁽⁶⁶⁾

﴿... Mi smo samo htjeli da učinimo dobro i da bude sloge ...﴾

Zar dobro i sloga da bude u približavanju islama i ljudskih postavki?!

Kur an Časni je opisao ovu vrstu ljudi, objasnivši da su oni sljedbenici heretika čija je briga i namjera stvaranje nereda na Zemlji i među Allahovim robovima, te odvraćanje ljudi od Njegove vjere:

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أُنْزِلَ اللَّهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْحَنَافِيَنَ يَصْدُونَ عَنْكَ صُدُورًا فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ حَانُوكُتْ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرْدَنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَ تَوْفِيقًا أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ عَظِّمْهُمْ وَ قُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قِوْلًا بَلِيغًا﴾⁽⁶⁷⁾

﴿Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što je objavljenko tebi i u ono što je objavljenko prije tebe, pa ipak

⁶⁶ Suretun-Nisa', ajet 63

⁶⁷ Suretun-Nisa': ajet 60-63

žele da im se pred tagutom⁶⁸ sudi, a naređeno im je da ne vjeruju u njega. A šejtan želi da ih u veliku zabludu navede. Kad im se kaže: Prihvatite ono što Allah objavljuje, i Poslanika! - vidiš licemjere kako se od tebe sasvim okreću. A šta će tek biti kada ih , zbog dijela ruku njihovih, pogodi kakva nesreća, pa ti dođu kunući se Allahom: Mi smo samo htjeli da učinimo dobro i da bude slogue. Allah dobro zna šta je u srcima njihovim, zato se ti ne obaziri na riječi njihove i posavjetuj ih, i reci im o njima ono što će ih dirnuti. ﴿

Mi otvoreno kažemo sinovima našeg naroda da uputa ne dolazi osim iz Knjige i sunneta. I ovo ne govorimo mi, nego je to jasno kazivanje Allahovog Poslanika ﷺ. U El-Muvetau Enesa ibn Malika, kao i u El-Mustedreku od El-Hakima se prenosi od Ibn Abbasa ﷺ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: Ostavio sam vam dvije stvari. Nećete zalutati dok ih se budete držali - Allahovu Knjigu i sunnet Njegova poslanika ﷺ.

I na kraju, želim rezimirati troje:

PRVO: Ne smije se tražiti uputa u iskrivljenim vjerama i zalutalim učenjima,

DRUGO: Ovo ne znači da nam nije dužnost proučavanje ovih vjera, kako bi smo objasnili nedostatke i opovrgli njihove dokaze. Na ispravnost ovoga čina nas upućuje kuranska rasprava sa sljedbenicima vjera, a i sama naša ulema je na ovom polju napisala mnoga vrijedna djela.

⁶⁸ Tagut predstavlja oličenje svake vrste nevjerstva, to je najprije šejtanovo ime, a onda svakog onog koji traži da bude obožavan mimo Allaha, ili onaj koji ne sudi po Allahovom zakonu.

TREĆE: Na nama je i da proučavamo svjetovne znanosti kao što su medicina i tehnologija, kako bi smo iskoristili sva dostignuća u ovom domenu. Ukratko, njihovo izučavanje se ne treba i ne smije izbjegavati.

TREĆI TEMELJ- JEDINSTVO AKIDETA

Nemoguće je ujediniti muslimane sve dok ih ne bude okupljaо jedan akidet. On predstavlja osnovu u izgradnji pojedinca i društva na kojoj se temelje postupci i moralni principi. Ako je akidet deformiran ili labav, onda se ni ostala konstrukcija ne može održati. Srušit će se prije nego se i suoči sa iskušenjima.

Naš islamski svijet je svjedok frakcionaštva, podjela i mnogih ideologija koje su se jako brzo raširile u ummetu, tako se ummet međusobno podijelio na zavađene frakcije i grupacije.

Možda će se reći: Gdje je akidet koji je sposoban objediniti muslimane?

Odgovor je: Čisti islamski akidet je definiran u Knjizi i Sunnetu, a svaki njegov temelj se može podrobno argumentirati. Ispravni sljedbenici koji su se pridržavali islamskog akideta su ga zabilježili, te je tako ostao očuvan i različit od akaida drugih grupacija i sekt¹⁰.

Među njima je i čuveni učenjak Et-Tahavi, koji je napisao akidet poznat po njegovom imenu, a protumačio ga je Muhammed ibn Muhammed ibn Muhammed Ebull-izz el-Hanefi. Ispravni akidet su zapisali i mnogi učenjaci prije i poslije njega. Od njih su Imam Ahmed, Ibn Tejmije, Eš-Ševkani, El-Isferaini i dr.

Akidet predstavlja skup pravila i normi koje čuvaju od bilo kakve greške u vjerovanju. On podstiče vjernike na rad po Objavi od Allaha ﷺ i na robovanje samo Njemu. Akidet muslimana čini živom i pokretnom silom, i da bi dao plodove neophodno ga je izučavati iz odredbi Kur ana i hadisa.

ČETVRTI TEMELJ-KUR AN I SUNNET SU OSNOVA IZUČAVANJA I IZVOR ŠERIJATA

Knjizi i Sunnetu se mora vratiti visoki položaj. Oni su bili osnova proučavanja, podučavanja i Šerijata, i nikako ne smiju biti zamijenjeni ljudskim učenjima, niti smiju biti zanemareni pod izgovorom da je fikh koji su zapisali prvaci ovog ummeta sam po sebi dovoljan.

Ovo ne znači da želimo odbaciti fikh najvećih islamskih učenjaka, što bi bila velika greška, nego vidimo da je njihov fikh pokušaj razumijevanja Knjige i Sunneta. Stoga, mi ih izučavamo onako kako su ih naši učenjaci razumjeli i iz njih izvukli propise. Fikh koji se ne oslanja na Kur an i Sunnet samo nas udaljava od izvora.

Kur an i Sunnet ne smiju biti udaljeni od fikha pod izgovorom da je to nadležnost mudžtehida. Ova pojava je krajnje opasna, jer onaj ko ne proučava Kur an i Sunnet ne može se nazvati alimom, niti muftijom možemo smatrati onoga ko poznaje pokoji ajet i hadis.

Primjer učitelja i učenika koji traži nauku je kao primjer liječnika i studenta medicine. Student stiče znanje koje će mu omogućiti da liječi ljudi i izvodi medicinske zahvate na njima, ali mu se ne dozvoljava da to prakticira u prvoj godini studiranja. Tokom studija napreduje dok ne stekne vještina u medicinskim naukama, a potom to

znanje prakticira pod nadzorom specijalista i poznatih liječnika, da bi se zatim posvetio svom poslu. Nakon toga će studiranje i iskustvo dostići stepen na kojem će se moći osamostaliti i izgraditi svoj stav kojim će se razlikovati od ostalih. Kada bi smo spriječili učenike medicine da nakon završetka školovanja liječe i praktikuju svoje znanje, ne bi ni bilo velikih i čuvenih liječnika.

Isti je slučaj i sa učenikom Šerijata. Na njemu je da uzima Šerijat iz njegovih izvora i da izgradi jasnu predodžbu ove vjere. Takođe, dužnost mu je da izučava i nauke koje su vezane za Šerijat (kao što je npr. arapski jezik), a potom da neprestano napreduje dok ne dostigne stepen uglednih učenjaka.

Ovaj put nije težak niti nemoguć, i ljudi nije dozvoljeno odvraćati od njega, kao što ni početniku nije dozvoljeno da sebe smatra učenjakom i muftijom.

PETI TEMELJ- PODIZANJE ISLAMSKE DRŽAVE I POVRATAK PRAVEDNOG HILAFETA

Nestanak političke razjedinjenosti muslimana je usko vezan za uspostavljanje pravedne države koja bi nam sudila po islamu i koja bi postavila između nas i ostatka svijeta mjerila islama i njegove vrijednosti, kako bi čovječanstvo čulo Allahovu Objavu kao dokaz protiv njih. Ta država bi bila nosilac Objave kojom nas je islam zadužio, štitila bi svetost islama i pazila na njega. Ona bi čuvala islamske teritorije i čast muslimana. Ometala bi spletke onih koji islamu ne misle dobro, otklanjala bi nepravdu od potlačenih i suprostavljala bi se ovoj nevolji u koju su nas bacili neprijatelji. Ta nevolja nas je učinila

poniženim, pa se bojimo reći riječ istine, da nam glave ne bi bile skinute, imeci oduzeti, a naše familije i najdraži bili mučeni i zlostavljeni.

Islamska država je sposobna da se uhvati u koštač sa problemom koji je muslimanske zemlje učinio plodnim tlom za neprijatelje koji ulaze u njih kako hoće i kada hoće, bez polaganja računa. Naše teritorije su izdijelili i učinili ih državama, naš ummet su isjeckali i načinili od njega narode, nakon što smo bili jedna država i jedan narod.

Uistinu, mi želimo jedinstvo pod okriljem islamske države. Želimo ponovo povratiti jednu državu i jedan ummet, pod čijim bi okriljem iščezle džahilijetske netrpeljivosti koje su nas razdijelile, uništile našu snagu i dovele da nad nama zavladaju neprijatelji.

Uspostavljanje islamske države se ne ostvaruje isključivo vjerskim poletom. Put ka tom cilju nije prekriven mirisnim cvijećem, nego zahtijeva velike tjelesne napore muslimana, zahtijeva da se žrtvuje svoje vrijeme, imeci i životi i zahtijeva da se bude spremno na protjerivanja, mučenja i zatvore. Za uspostavljanje islamske države se mora maksimalno žrtvovati, jer takva država kvari dugo kovane planove i zamisli protivnika islama. Islamska država bi zbacila i vlastodršce u našim zemljama, kao što bi pomela i interesе sloja koji je nepravedno došao do vlasti. Kada bi islam uspostavio Allahovu vlast, stopirala bi se otimačina narodnih bogatstava, svi bi pred Allahom bili jednaki i po pravdi bi se sudilo. Ali, naši neprijatelji i nepravedni vladari budno motre na nas kako bi ugušili glas islama i njegov poziv na ponovno uspostavljanje pravednog hilafeta u kojem bi se sudilo po Allahovom zakonu i koji bi čuvao Allahovu vjeru.

Poteškoće su velike i smetnje mnogobrojne, i njihovo savladavanje ne dolazi sa jednim kongresom na kojem će se izmijeniti mišljenja. Međutim, mi i pored toga pozivamo na uspostavljanje ove države, čvrsto uvjereni da će sinovi islama, zadovoljni da im Allah bude Gospodar, islam vjera i Muhammed poslanik, biti požrtvovani na tome. Uspostavljanje islamske države nije proizvoljna stvar koja se može uraditi ili ostaviti. Čvrsti akidet u dubinama naših srca predstavlja jezgro vjere, po kojoj ne dolikuje da živimo bez države koja će čuvati muslimane i širiti Allahovu vjeru diljem dunjaluka.

Naš akidet nam kazuje da je Allah Vladar čitavog svemira, nebesa i Zemlje, mora i kopna, životinja i biljaka, zvijezda, Sunca i Mjeseca, kao što je Gospodar svih ljudi na zemaljskoj kugli. Razlika između čovjeka i drugih živih bića je što čovjek uzima Allahove zakone da sudi po njima bez prisile, dok druga živa bića ne mogu odbiti Allahovo naređenje. Allah želi da Ga uzmemo za Gospodara, Boga i Vladara, da budemo Njime zadovoljni, da se pokoravamo Njegovoj Veličini i da budemo zadovoljni Njegovim šerijatom. On je naš Tvorac, Skrbnik, On nas usmrćuje i oživljuje i Njemu ćemo se vratiti. Njemu pripada gospodstvo. Allah s nama neće biti zadovoljan sve dok ne uspostavimo islamsku državu koja će vlast predati u ruke onih koji sude po Njegovim zakonima, koja će zbaciti heretike i nasilnike, neprijatelje Njegove vlasti. O ovome problemu islam je iznio jasnu sliku u sljedećim ajetima:

﴿مَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْنَاءً سَيِّئُوهَا أَتْشُوْ وَ آبَأُوكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا
مِنْ سُلْطَانٍ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرٌ إِلَّا عَبَدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيْمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾⁽⁶⁹⁾

﴿Oni kojima se, mimo Njega, klanjate samo su imena koja ste im nadjenuli vi i vaši preci, Allah o njima nije nikakva dokaza objavio. Sud pripada jedino Allahu, a On je naredio da se klanjate samo Njemu. To je jedina prava vjera, ali većina ljudi ne zna.﴾

Ajet jasno iznosi da sud i ibadet pripadaju Allahu. Zato se nije dozvoljeno suprostavljati Allahovim propisima, ni u najmanjoj pojedinosti. Vjera direktno nalaže suđenje po Njegovim zakonima i odbacivanje tagutskih zakona:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشُدُ مِنَ الْعَيْنِ فَمَنْ يَكْفُرُ بِالظَّاغُورَتِ وَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتُمْسَكَ بِالْعُرُوْةِ الْوُثْقَى لَا أُفْصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾⁽⁷⁰⁾

﴿U vjeru nije dozvoljeno silom nagoniti-pravi put se jasno razlikuje od zablude! Onaj ko ne vjeruje u taguta, a vjeruje u Allaha - drži se za najčvršću vezu, koja se neće prekinuti.-A Allah sve čuje i sve zna.﴾

Onaj koji vjeruje u Allaha ﷺ mora poreći svaki vid nepravde i nevjernstva. Ko kaže da je vjernik, a u isto vrijeme je zadovoljan zakonima mimo Allahovog, spojio je dvije kontradiktorne stvari:

⁶⁹ Suretu Jusuf, ajet 40

⁷⁰ Suretu-Bekare, ajet 256

﴿ إِنَّمَا تَرَى إِلَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَهْلَمُّ أَمْتَوْا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ فَيْلَكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكُمُوا إِلَيْ الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ
يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴾⁽⁷¹⁾

﴿ Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe, pa ipak žele da im se pred tagutom sudi, a naređeno im je da ne vjeruju u njega. A šeđtan želi da ih u veliku zabludu navede. ﴾

Musliman neće samo poricati nesuđenje po Allahovom zakonu, nego će se boriti i udaljiti raskolništvo od Allahovih odredbi:

﴿ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ
الظَّاغُوتِ فَقَاتَلُوا أُولِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴾⁽⁷²⁾

﴿ Vjernici se bore na Allahovom putu, a nevjernici na putu taguta. Zato se borite protiv šeđtanovih štićenika, jer je šeđtanovo lukavstvo zaista slabo. ﴾

Tagute su ljudi postavili, ili su sami sebe za bogove proglašili, protiveći se Allahovoj odredbi. Jedino se njihova riječ sluša, a i sama pokornost njima može prerasti u obožavanje, dok Allah ne priznaje da Mu iko bude ravan :

﴿ هُوَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ ﴾⁽⁷³⁾

﴿ ...A On ne uzima nikoga u sudu Svome kao ortaka. ﴾

U drugom kiraetu stoji :

﴿ هُوَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ ﴾

⁷¹ Suretun-Nisa', ajet 60

⁷² Suretun-Nisa', ajet 76

⁷³ Suretul-Kehf, ajet 26

﴿ I nemoj Mu nikoga, u donošenju odluka, smatrati ravnim! ﴾

Značenja oba kiraeta se podudaraju. Kur'an je traženje presude prema drugim zakonima pored Allahovog nazvao paganskim.

﴿ إِنَّمَا يُحَكَّمُ الْجَاهِلِيَّةُ بِيَعْرُونَ وَ مَنْ أَحْسَنَ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقَنُونَ ﴾⁽⁷⁴⁾

﴿ Zar oni traže sud paganski? A ima li boljeg od suda Allahova za narod koji čvrsto vjeruje? ﴾

Oni koji ne sude po Allahovom šerijatu su nevjernici, nasilnici i veliki griješnici:

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا التُّورَةَ فِيهَا هُدٰىٰ وَ نُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلنَّبِيِّنَ حَادُوا وَ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْأَحْجَارُ بِمَا اسْتَحْفَطُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا يَخْشَوُنَا النَّاسُ وَ أَخْشَوْنَاهُ وَ لَا تَشْتُرُوا بِآيَاتِنِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ وَ كَمَنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَ الْعُنْيَ بِالْعُنْيِ وَ الْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَ الْأَدْنَ بِالْأَدْنِ وَ السَّنَ بِالسَّنِ وَ الْجُرُوحَ قَصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ وَ قَفَنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التُّورَةِ وَ آتَيْنَاهُ الإِنْجِيلَ فِيهِ هُدٰىٰ وَ نُورٌ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التُّورَةِ وَ هُدٰىٰ وَ مَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ وَ لَيَحْكُمُ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴾⁽⁷⁵⁾

﴿ Mi smo Tevrat objavili, u kojem je uputa i svjetlo. Po njemu su jevrejima sudili vjerovjesnici, koji su Allahu predani bili, i pobožni ljudi i svećenici prema onom što je traženo od njih da čuvaju od Allahove Knjige, nad kojom

⁷⁴ Suretul-Maide, ajet 50

⁷⁵ Suretul-Maide, ajet 44-47

su bdjeli. Zato se ne bojte ljudi, već se bojte Mene, i ne zamjenjujte Riječi Moje za nešto što malo vrijedi! A oni koji ne sude prema onome što je Allah objavio, oni su nevjernici. Mi smo im u njemu propisali: glava za glavu, i oko za oko, i nos za nos, i uho za uho, i zub za zub, a da rane treba uzvratiti. A onome ko od odmazde odustane, bit će mu to od grijeha iskupljenje. Oni koji ne sude prema onome što je Allah objavio, oni su nasilnici. Poslije njih smo Isaa, sina Merjemina, poslali, koji je Tevrat prije njega objavljen potvrdio, a njemu smo dali Indžil, u kome je bilo uputstvo i svjetlo, i da potvrdi Tevrat, prije njega objavljen, u kome je takođe bilo uputstvo i pouka onima koji su se Allaha bojali, i sljedbenicima Indžila smo bili naredili da sude prema onome što je Allah objavio u njemu. Oni koji nisu sudili prema onome što je Allah objavio-pravi su grijesnici.

Riječi Vlast pripada samo Allahu su akidet svakog muslimana, što se ne može obistiniti ako vlast ostane u rukama tiranina:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بِيْهُمْ ثُمَّ لَا يَحْدُوْا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَاجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسْلِمُوا تَسْلِيمًا﴾⁽⁷⁶⁾

¶ I tako mi Gospodara tvoga, oni neće biti vjernici dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate i da onda zbog presude tvoje u dušama svojim nimalo tegobe ne osjete, i dok se sasvim ne pokore. ¶

Naša vjera nije potpuna dok ne uspostavimo islamsku državu koja će sprovoditi Allahove zakone u svim životnim pitanjima.

⁷⁶ Suretun-Nisa', ajet 65

Naše vjerovanje u Objave predstavlja poticaj za podizanje islamske države, jer priroda islama traži podizanje pravedne države. Ova vjera je objavljena od Allaha Moćnog i Uzvišenog, a On nije zadovoljan da svijetom vladaju ljudska učenja i zakoni. On je Svoju vjeru objavio da bude iznad svih ostalih vjera:

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينِ الْحَقِّ لِتُظْهِرَهُ عَلَى الْدِينِ كُلِّهِ﴾⁽⁷⁷⁾

﴿On je poslao Poslanika Svoga s uputom i pravom vjerom da bije uzdigao iznad svih vjera...﴾

Allah ﷺ je odredio da priroda vjere islama ne prihvata da je ljudi nadvaladaju:

﴿وَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا﴾⁽⁷⁸⁾

﴿A Allahova Riječ,- onaje gornja.﴾

Ove riječi su muslimane obavezale džihadom dok se ne uzdigne Allahova Riječ, i dok sud ne pripadne samo Jednom Jedinom:

﴿وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ﴾⁽⁷⁹⁾

﴿I borite se protiv njih sve dok mnogoboštva ne nestane i dok se Allahova vjera slobodno ispovijedati ne mogne...﴾

Navedeno se ne može ostvariti bez nadzora države koja bi islamu dala prevlast. To je najvažnija misija koja je predana islamskoj državi. Šejhul-islam Ibn Tejmije kaže:

Svrha svih oblika islamske vlasti je da osiguraju slobodno ispovijedanje Allahove vjere, da je uzdignu iznad svih drugih vjera, i da Allahova riječ bude gornja, jer je

⁷⁷ Suretut-Tevbe, ajet 33

⁷⁸ Suretut-Tewbe, ajet 40

⁷⁹ Suretul-Bekara, ajet 193

Allah ﷺ zbog toga stvorio sve živo, spustio Objave, slao poslanike, i radi toga su se borili Resulullah ﷺ i muslimani. Kaže Allah ﷺ:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا يَعْدُونَ﴾⁽⁸⁰⁾

﴿Džine i ljudi sam stvorio samo zato da Mi se klanjaju.﴾

Islamski akidet nas obavezuje da uspostavimo pravednu državu, jer je to islamski propis, a islamsko zakonodavstvo realizirat će akidet u stvarnom životu. Treba znati da vjera nije zatvorena u srcima svojih sljedbenika, nego predstavlja aktivni život koji jača duše i upravlja stvarnošću ljudskog života. Šerijat je stvarna primjena akideta koji neprestano podstiče svoje sljedbenike na borbu i trud kako bi našao praktičnu formu, shodno postavkama akideta.

⁸⁰ Suretuz-Zarijat, ajet 56

ZAKLJUČAK

U prethodnom dijelu studija smo govorili o visokom položaju na koji je Allah ﷺ podigao ovaj ummet putem Svoje vjere islama i Vjerovjesnika kao milosti svjetovima. Objasnili smo kako je ovaj ummet izgubio taj položaj zbog podijeljenosti, zatim smo spomenuli vrijednost jedinstva koje islamskom ummetu može povratiti snagu i moć. I pored svega, ostaje jedno jako važno pitanje - metoda ponovne izgradnje islamskog ummeta.

Neprikosnoven je Poslanikov ﷺ metod prilikom izgradnje islamskog ummeta. Čitalac sire (biografije) Allahovog Poslanika ﷺ nalazi da je bio zaokupljen pozivanjem ka Allahu ﷺ u centru nevjerstva. Onome ko bi mu se odazvao posvećivao bi pažnju, obrazujući ga i učvršćujući ga dok ne postane poput bedema, sam spreman da dadne svoj doprinos vjeri. Ashabi su činili čvrstu i solidarnu zajednicu čija je osnovna ideja bila promjena toka ljudskog života. Bili su mučeni i podvrgavani teškim zlostavljanjima, a sve zbog Allahove vjere, i još selili su se u druge države tražeći sigurno mjesto koje će ih zaštiti od nevjernika.

U tom periodu Resulullah ﷺ je počeo tražiti pogodno mjesto za stvaranje islamske države. Istovremeno, poziv u islam nudio je svim plemenima, tražeći da ga pomognu i zaštite dok ne dostavi Allahovu poruku. Taj zadatak nije bio nimalo lahak ni jednostavan. Nato je Allah ﷺ uputio neke stanovnike Medine, ulivši u njihova srca iman i želju za pozivanjem u islam, nakon

čega je Poslanik ﷺ iselio u Medinu sa svojim ashabima ﷺ. Ova hidžra je bila proglašenje rođenja islamskog ummeta i prve islamske države. Tu su se potlačeni muslimani, koji su pretrpili nasilje i mučenja, odgajali u odvažne mudžahide boreći se protiv nevjerstva i mnogobrojnog bogatstva, kako riječju tako i sabljom. Islamska država je prosperirala dok je islam nije zavladao čitavim svijetom i dok nije propalo Kisrino⁽⁸¹⁾ carstvo i pala Cezarova kruna, da bi se vjera isповijedala samo Allahu ﷺ.

Politika u svjetlu islamskog hilafeta nije jenjavala. Kada bi zastava pala na jednom kraju svijeta, podigla bi se na drugom. Ulema je ispravljala vladare koji su ponekad grijesili, ali je Islam ostao vladajuća vjera, kao što je i islamski Šerijat ostao zakon muslimana.

Zadnji politički vid tog djelovanja muslimana bio je Osmanska država koju su srušili židovi i krstaši početkom dvadesetog stoljeća. Njen pad je bio neizbjegavan po Allahovim propisima, jer je bila pogodjena moralnim izopačenostima, koje su je učinile slabom pred najezdom neprijatelja.

Nije dovoljno reći da su vladari Osmanskog hilafeta bili pravedni, i da je zadnji od njih sultan Abdul-Hamid bio iskreno predan islamu. U čitavom ummetu, pa i u vlasti, postojali su mnogi nedostaci čiji je opstanak bio oprečan Allahovim zakonima po kojima je uredio međusobne odnose svojih robova.

Osmanska država u svojim zadnjim izdisajima je predstavljala islam prepun iskrivljenosti u vjerovanju,

⁸¹ Kisra je bio perzijski vladar.

ahlaku i međusobnim odnosima. Luksuz i lagodan život je bio život vladara, čemu su se potpuno predali. Postulati pravde i poštenja bili su ozbiljno poljuljani u mnogim krajevima islamske države. Raširile su se sufiske sekte koje su islam pretvorile u pokuđeni zikr, ples, pretjerano jelo i ostavljanje džihada. Vladari se nisu ni trudili da povrate islamskom ummetu visoki stepen koji mu je zagaranđiran uz istinsko pridržavanje islama, nego su kažnjavali one koji su pokušavali izlječiti ummet od iskrivljenosti.

Allahov zakon je naložio da ova država propadne i da muslimane zadesi tragedija, i to je bilo neminovno.

Danas, kada je od pada hilafeta proteklo više od pola vijeka, gledamo kakve su sve kušnje zadesile muslimane. I pored toga zapažamo duh koji struji islamskim ummetom, koji želi povratiti veličinu i moć islama.

Taj duh je obrazovao otvoreni islamski pokret, razveselivši duše boraca za tevhid, a zabrinuvši neprijatelje Islama i tjerajući ih na oprez pred opasnošću neumorivog diva u okovima.

Ovaj pokret nije dostigao nivo povratka snage islama. Islamska ulema i mislioci, od pada hilafeta do dana današnjeg, nisu prestali biti podvojeni u pitanjima načina na koji bi povratili ugled islamu.

Kada je srušen hilafet u Turskoj, neki su pomislili da je dovoljno postaviti halifu pa da sve krene svojim tokom. Međutim, zaboravili su činjenicu da oni koji su srušili hilafet još uvijek drže vlast i da neće dozvoliti povratak hilafeta nakon što su utrošili ogromne napore na putu njegova svrgavanja.

Neki smatraju da čine uslugu islamu ako uđu u neislamske okruge vlasti. Na putu ostvarenja svojih zamisli ostavili su dio islama, tj. onoga što nije u skladu s prohtjevima vlastodržaca, a povinovanje nasilnicima je jedan veliki gubitak za islam. Mnogobošci u Mekki su pokušali odvratiti Poslanika ﷺ sa puta kojem je pozivao, nudeći srednje rješenje, zašto je došla Objava upozoravajući ga:

وَلَوْ لَا أَن تُبَشِّرَكَ لَقَدْ كِدْنَتْ تَرْكُنَ إِلَيْهِمْ شَيْئًا فَلِيَلَا إِذَا لَأَذْقَنَكَ ضَعْفًا

الْحَيَاةُ وَ خَيْفَ الْمَمَاتِ (82)

«A da te nismo učinili čvrstim, gotovo da bi im se malo priklonio, i tada bi ti doista dali da iskusиш dvostruku muku u životu i dvostruku patnju poslije smrti.»

Allah ﷺ još kaže:

وَ لَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أُولَئِكَاءِ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ (83)

«I nemojte se u nasilnike pouzdavati, pa da vas vatra oprži; vi nemate drugih zaštitnika osim Allaha, inače nema vam pomoći.»

U islamskom ummetu je stasala grupa učenjaka reformista koji smatraju da će širenje nauke, razumijevanje islama, te objašnjenje problema ovog ummeta biti dovoljno da obnovi veličinu i snagu naše vjere. Međutim, zanemarili su činjenicu da su oni koji razumiju, podučavaju i poznaju suštinu problema ostali

⁸² Suretul-Isra', ajet 74-75

⁸³ Suretu Hud, ajet 113

razjedinjeni. Kao takvi ne predstavljaju snagu koja bi bila kadra da se suprostavi neistini.

Neki izdaju islamske časopise, dok drugi pokušavaju otvoriti islamske radio-stanice, ali koliko se god časopisi štampali i koliko god programa emitirale radio-stanice, korist ostaje ograničena. To zato što oni koji ne žele da muslimani shvate istinu, skrivaju i cenzuriraju, te ostavljaju zadnju riječ današnjim informativnim kućama. Oni na koje to utječe nebivaju jedinstveni, pa tako zajednička snaga biva rastočena. Oni jednostavno ne mogu uništiti institucije oprečne islamu, niti mogu podići islam.

Najbolji su oni koji su shvatili da će se prvi korak u uspostavljanju islamskog ummeta ostvariti sa osnivanjem zajednice koja će iskreno vjerovati u ovaj problem i koja će na putu do cilja žrtvovati živote i imetke.

Mnoge zajednice u islamskom svijetu počele su pozivati povratku islamu, okupivši desetine hiljada pristalica. Međutim, i pored uticaja na život muslimana nijedna nije uspjela povratiti islamskom ummetu položaj koji zaslužuje.

Nema sumnje da formiranje zajednice koja se smatra sposobnom da preuzme vođstvo, zahtijeva zdrav početak, zato što nedostaci u strukturi odgađaju uspjeh ili ga čak uništavaju.

S druge strane, postoje organizacije koje se ne brinu za odgoj i usmjerenje svojih članova, smatrajući da je sav njihov zadatak uspostavljanje hilafeta. Ako se uspostavi hilafet, računaju oni, halifa će jednim potezom olovke dokinuti neistinu ili uspostaviti pravdu jednim proglašom. Ovi su zaboravili da se kuća gradi od temelja. Stubovi islamske države su upravo oni koji sebe žrtvuju za nju.

Ako njihovo razumijevanje islama bude pogrešno i pridržavanje islamskih propisa nepotpuno, kako će onda izgraditi islamsku instituciju?

Drugi pozivaju reformi pojedinca i porodice, a potom formiraju islamskog ummeta, smatrajući da su odgoj i obrazovanje pravi metod i rješenje. Zaista, Allah im je dao da uspiju, ali nisu sposobni da prebrode ovu etapu.

Treći pozivaju očuvanju akideta i u tome troše ogroman trud. Mi se slažemo da je briga za akidetom među najvažnijim postavkama, ali ovo usmjerjenje nisu uspjeli napraviti kao program. Ostali su zbungjeni, pa su nastavili potencirati očuvanje akideta zapostavljajući druga pitanja islama.

Neki su pokušali silom promijeniti neke pojave, ali ništa nisu postigli. Njihov primjer je primjer onoga koji sam želi da sam povuče veliki šleper. Ashabi su isto tako tražili od Poslanika , dok su još bili slabi i malobrojni u Mekki, da im dozvoli borbu, a on im je odgovorio: Obuzdajte svoju srdžbu! I Ensarie su mu takođe rekle poslije prisege na Akabi: Ako želiš, dići ćemo se protiv stanovnika Mine (tj. mnogobožaca u Mekki) sa svojim sabljama!, na što je on opet odgovorio: Zaista nam to nije naređeno.

Kada su tražili od Poslanika da moli Allaha za pobjedu on ih je obradovao da je blizu rekavši: ali ste vi nestrljivi i požurujete! Stoga, nedozvoljavanje borbe i ratovanja nije nepravda nad njima već velika mudrost. Potlačena manjina nije sposobna da se suprostavi mnoštvu nevjernika. Usto, ova manjina nije posjedovala ni zemlju, ni oružje, ni neovisnost, a ni dovoljno imetka. U takvom stanju, pribjegavanje sili znači potpuno uništenje

islamske snage prije nego što bi i stala na svoje noge. Međutim, kada su uspostavljeni jaki temelji koji su bili sposobni da podnesu terete, onda im je dozvoljen džihad:

﴿ أَذِنْ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلْمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ تَصْرِيرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴾⁽⁸⁴⁾

﴿ Dopushta se odbrana onima koje drugi napadnu, zato što im se nasilje čini-a Allah je, doista, kadar da ih pomogne. ﴾

A potom im je naređeno i da krenu u borbu:

﴿ إِنَّمَا أَنْهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَاتَّلُوا الَّذِينَ يُلُوّكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ ﴾⁽⁸⁵⁾

﴿ O vjernici borite se protiv nevjernika koji su u blizini vašoj .. ﴾

Kao što im je rečeno:

﴿ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ ﴾⁽⁸⁶⁾

﴿ Propisuje vam se borba ... ﴾

Jedna od velikih grešaka je i zanemarivanje etapa puta prije nego za to dođe vrijeme.

Možemo reći da je islamski ummet pored manjih pomaka naprijed, još uvijek slab, a islamski ummet je slab, podijeljen, rasparčan i boluje od mnogih zamršenih problema, i na najnižem je stepenu zaostalosti i pada.

I pored toga, iskreni muslimani neumorno pokušavaju da to isprave. Međutim, to im ne polazi za rukom, zato ovo pitanje i jeste ozbiljno i zahtijeva više razmišljanja. Kada se napori onih koji rade za islam međusobno udruže, sve su veći izgledi za uspjeh i pobjedu.

⁸⁴ Suretul-Hadždž, ajet 39

⁸⁵ Suretut-Tevbe, ajet 123

⁸⁶ Suretul-Bekare, ajet 216

S druge strane, nažalost, veliki dio truda i napora za islam odlazi u prazno, a sve zbog pogrešnog usmjerenja. Zato nailazimo na probleme poput bolesti koje trebaju lijeka. Ako se ovome doda razilaženje onih koji rade za islam, gubitak je još veći.

Islamski ummet žudi za nekim ko će obnoviti njegovu vjeru. On žedno čeka ljudi koji će obnoviti osnove društva, pojedinca i narode, a koji će uči u srž islamskih nauka i spoznati Allahove zakone života i živih bića, te koji će ispravno pristupiti obnovi i usmjerenu ovog ummeta. Ovo gore opisano pokoljenje će, s Allahovom dozvolom, sačuvati ummet od propasti, povratiti mu slavu i moć, suprostaviti se zlim namjerama neprijatelja i ojačati muslimane. Kada Allah odredi, muslimanima će osvanuti novi i bolji dani u kojima će On ukazati Svoju milost potlačenima i slabima, i učiniti ih nasljednicima na Zemlji. A to je, ako Bog da, vrlo blizu!

SADRŽAJ

UVOD	3
PRVO POGLAVLJE	7
PREDNOST ISLAMSKOG UMMETA	7
PRVA TEMA	7
UMJERENA ZAJEDNICA	7
DRUGA TEMA	10
TAJNA OVE ODLIKE	10
TREĆA TEMA	12
RAZLOG ZBOG KOJEG JE ALLAH □	
ISLAMSKI UMMET OPISAO UGLEDNIM I VODEĆIM	
ČETVRTA TEMA	20
UZDIZANJE ISLAMSKOG UMMETA NA NAJČASNIJE MJESTO	
DRUGO POGLAVLJE	24
ZAOSTALOST I SLABLJENJE ISLAMSKOG UMMETA	
DRUGA TEMA	28
VRSTE RAZILAŽENJA	
TREĆE POGLAVLJE	44
PUT NAPRETKA ISLAMSKOG UMMETA	
DRUGA TEMA	45
OSNOVE ISLAMSKOG JEDINSTVA	
ZAKLJUČAK	66
<i>Sadržaj</i>	75

SELAM

OD

TAIBAH INTERNATIONAL

TAIBAH INTERNATIONAL OFFICES

U.S.A.

Taibah International

360 sincerely, Washington St. Suite 104

Palls Church, VA 22046

United States

Tel: 703 534 9779

Fax: 703 543 9778

RUSSIA

Moscow 127486

Karavinsko Shassee 11

Sector I-Flat 249 Russia

Tel/Fax: 7-095 489 0225

BULGARIA

82-A Tsar Semyon St.

Fourth Floor Apt. 15

Sofia, Bulgaria

Tel/Fax: 359 2 831404

BOSNIA

Mulamustafe Bašeskije 8/2

Sarajevo, BiH

Tel/Fax: 387 71 653 689

Telefon: 071 444080

ALBANIA

Shoqata Boterore Taibeh

Rruga shygrri Ishmi P. 30

SH. 2, AP.9

Tirana Albanija

Tel. 355 42 42412

Fax: 355 42 34261

